

ChristenUnie Magazine - Sept 2016

ChristenUnie

CHRISTEN UNIE

MAGAZINE

*Vrij om
te geloven*

JOËL VOORDEWIND IN GESPREK
MET GEVLUCHTE CHRISTENEN

Groter dan mijzelf

Kinga Bán en Gert-Jan Segers in gesprek

Hoop

Nieuwe boek van Gert-Jan Segers

3 boerenportretten

'Als de boer stopt, stopt alles'

Geloofsvrijheid

Christenvervolgning neemt elk jaar toe

Geloofsvrijheid

Ik zal haar verdriet niet snel vergeten. De jonge weduwe van de koster van een Koptische-Orthodoxe kerk in Cairo. Samen met Joel Voordewind en Peter van Dalen was ik bij haar gezin te gast en ze vertelde ons het verschrikkelijke verhaal. Na de val van Mubarak viel een groep radicale moslims hun kerk aan. Haar man probeerde de kerk te beschermen en werd vermoord voor het altaar..

Ik herinner me de kalmte van Morcos. Hij was ooit lid van de jihadistische groep die president Sadat had vermoord. Nu is hij een volgeling van Jezus. Op een mooie morgen in een mall vlakbij ons huis in Cairo dronken we koffie en zei hij: 'iedere dag kan mijn laatste dag zijn. Er zijn familieleden die me willen doden.' Misschien hebben we de neiging onze vervolgte broeders en zusters te bewonderen. Maar daar hebben ze niet veel aan. Ze hebben wel wat aan ons gebed, meeleven, onze steun via betrokken organisaties. Aan de politieke strijd van onder andere Joel en Peter voor godsdienstvrijheid.

namelijk zien dat Jezus blijkbaar meer geeft dan vervolgers van je kunnen afpakken. Ze stellen mij de vraag wat mijn geloof mij waard is. Wat het geloof mij mag kosten. En ze moedigen ons aan om onze vrijheid van godsdienst, meningsuiting, onderwijs hier te vieren en te verdedigen. Om een baken van hoop te zijn voor al die delen van de wereld waar vrijheid nog altijd ver te zoeken is.

GERT-JAN SEGERS
Voorzitter
Tweede Kamerfractie
ChristenUnie

 @gertjansegers

Andersom hebben we nog meer aan hen. Deze broeders en zusters laten ons

TIP: VOLG GERT-JAN SEGERS NU OOK VIA FACEBOOK [FACEBOOK.COM/GERTJANSEGERSCU](https://www.facebook.com/gertjansegerscu)

Van de redactie

Het aftellen naar de nieuwe verkiezingen in maart is begonnen. Een cruciale periode om het hoofd koel en het hart warm te houden, nu de campagneretoriek op gang komt. Angst, stigmatisering, en verkillig vormen steeds dominantere bestanddelen van het publieke debat.

De ChristenUnie wil te midden daarvan een eigen koers varen met een campagne van hoop. Geen naïeve **hoop**, maar hoop met de voeten in de modder. We staan met God midden in de wereld. We geloven dat het licht uiteindelijk overwint. Dat begint hier en nu.

We kunnen dat niet zonder uw steun. U kunt ons helpen verschil te maken met een hoopvolle campagne. Zou u eventueel uw **tijd** (posters plakken, ludieke lokale actie) uw **geld** (campagnegift) of uw **sociale netwerk** (CU-content online verspreiden) met ons willen delen? Zo ja, laat het ons weten op christenunie.nl/campagne Alvast dank!

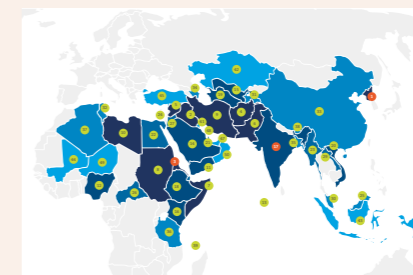
ChristenUnie
Geef geloof een stem

Inhoud

ChristenUnie magazine - Uitgave 7 Jaargang 2016

6. In gesprek met Christenmigranten

12. Geloofsvrijheid

16. Groeten uit Enschede

24. Fotoserie: Reünie

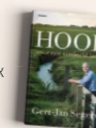
28. Drie boerenportretten

38. Gert-Jan Segers in gesprek met Kinga Bán

ACTIE:

Lezers van dit magazine krijgen ledenkorting op het nieuwe boek 'Hoop' van Gert-Jan Segers. Bekijk deze actie op pagina 44.

En verder o.a.:

- 4. Update uit Den Haag
- 14. Nieuws uit het land
- 20. Carla's Prinsjesdag outfits
- 22. Update uit Brussel

- 26. Interview met Joëlle Gooijer
- 36. Justice Conference
- 37. Gastcolumn Els van Dijk
- 43. ChristenUnie Internationaal
- 44. Nieuwe boek Gert-Jan Segers

VOORUITBLIK

ONZE INZET IN HET KOMENDE JAAR

Het parlementaire jaar is weer begonnen. Na een heerlijke periode van ontspanning breekt er voor de Kamerleden een drukke tijd aan. De maanden richting de Kamerverkiezingen. En mocht u denken dat de het kabinet is uitgeregeerd en er in Den Haag niet meer zoveel te doen is; de Tweede Kamerfractie van de ChristenUnie gaat zich met veel energie inzetten voor wat wij met elkaar belangrijk vinden: stem geven aan ons geloof.

Een cruciaal jaar

Gert-Jan Segers: "We beginnen met een lange aanloop naar de verkiezingscampagne waarin we opnieuw ons hart kunnen laten spreken. Met verschillende tussenstations. Een initiatiefnota die burgers meer zeggenschap wil geven over onder andere de zorg en hun buurt. Mijn eerste Algemene Politieke Beschouwingen als fractievoorzitter. De verdediging in de Eerste Kamer van de initiatiefwet tegen gedwongen prostitutie. En dan de verkiezingen in maart. Het wordt een cruciaal jaar voor ons als fractie en mijzelf. Ik hoop en bid dat we als politici van de ChristenUnie opnieuw zichtbaar worden als mensen die Jezus navolgen, die vrijheid verdedigen, hoop brengen en zich sterk maken voor kwetsbare mensen en voor een nieuwe generatie van jongeren."

Opkomen voor onderwijsvrijheid

Eppo Bruins: "Ondanks dat dit kabinet ten einde loopt moeten we alert blijven op het beschermen van de onderwijsvrijheid. Steeds meer wil de 'neutrale' overheid zich bemoeien met wat er op scholen precies gebeurt. Maar scholen zijn van ouders, leerlingen en leraren samen. Niet van de overheid."

Een begroting waarin iedereen mee kan doen!

De begroting voor volgend jaar wordt binnenkort vastgesteld. Hoewel het economisch beter lijkt te gaan, zijn er nog steeds grote groepen die het niet makkelijk hebben, zoals chronisch zieken, gehandicapten, eenverdieners en ouderen. De ChristenUnie wil hen niet vergeten. In onze tegenbegroting zullen we laten zien dat er andere keuzes gemaakt kunnen worden. Tijdens de debatten zullen we daarom knokken om onze idealen te realiseren. Onze tegenbegroting is rond Prinsjesdag te vinden op www.christenunie.nl

Het onrecht van geloofsvervolging

Joel Voordewind: "Ik wil een stem blijven geven aan hen die vaak geen stem meer hebben en niet voor zichzelf kunnen opkomen. Daarom blijf ik me inzetten voor vluchtelingen en in het bijzonder de christenen, Yazidi's en Koerden in het Midden Oosten. Ze hebben extra bescherming nodig. Ook blijven we Israël voluit steunen in deze moeilijke tijd, waarbij we ook aandacht hebben voor de soms benarde situatie en beperkte bewegingsvrijheid van de (christelijke) Palestijnen. De afgelopen periode hebben we geld vrij kunnen maken voor verzoeningsprojecten onder Joden en Palestijnen. Verder hoop ik in het najaar onze broeders en zusters in Iran te bezoeken om te bezien hoe we ze kunnen ondersteunen en bemoedigen. Graag ook uw gebed voor deze mensen en alle werkzaamheden die we ondernemen."

Einde aan incassocowboys

Carola Schouten: "Ik zie uit naar de behandeling van ons initiatiefvoorstel waarin wij samen met de PvdA malafide incassobureaus een halt willen toeroepen. Doel van het wetsvoorstel is burgers beter te beschermen tegen de praktijken van incasso-cowboys, die sommige mensen zelfs dieper in de schulden laten verzinken. Dat doen we door strengere eisen te stellen aan incassobureaus, het toezicht te verbeteren en meer sanctiemogelijkheden te creëren."

Waardevol ouder worden

Carla Dik-Faber: "Ouder worden heeft mooie, maar ook moeilijke kanten. Het is een periode waarin mensen steeds meer te maken krijgen met beperkingen. Die situaties zijn niet altijd te voorkomen. Maar de ouderen in onze samenleving, onze vaders en moeders, zijn en blijven onze geliefden. Zij verdienen goede zorg, respect en oog voor hun waardigheid, zeker in hun laatste levensjaren. Ik wil me ervoor inzetten dat ouderen in ons land alle ondersteuning en aandacht krijgen die nodig is om – zolang dat mogelijk is – thuis te blijven wonen. Goede zorg is daarbij onontbeerlijk. Ik denk bijvoorbeeld aan de casemanagers dementie, die mensen begeleiden tijdens het ziekteproces en een vast aanspreekpunt zijn als alles verandert. En als thuis niet meer gaat, moet er een plek in een verpleeghuis of andere instelling beschikbaar zijn. Een leven in ouderdom is kwetsbaar, maar altijd waardevol."

UPDATE UIT DEN HAAG

Wilt u vaker updates? Volg ons dan via:

www.christenunie.nl www.facebook.com/christenunie www.christenunie.nl/nieuwsbrief

'Religie gaat verloren, relatie overwint'

VLUCHTELINGEN MET JOËL VOORDEWIND IN
GESPREK OVER GODSDIENSTVRIJHEID

Met honderdduizenden wijken ze vanuit het onveilige Midden-Oosten uit naar het Europese vasteland. Maar wie zijn eigenlijk de mensen die achter het Haagse vluchtelingendebat schuilgaan? Joël Voordewind legt zijn oor te luisteren bij vier christenen die de weg naar Nederland vonden. Wat is hun verhaal? Hoe was het om op straffe van de dood in Jezus te geloven? En hoe ervaren ze de godsdienstvrijheid in Nederland?

Het is een ietwat broeierige zaterdagmiddag als bij de Amsterdamse woning van Joël Voordewind vier mensen aanbellen. Het zijn een Koerd, twee Iraniërs en een Armeniër, blijkt als ze zich even later op het terras in de achtertuin hebben voorgesteld. Joël nodigde hen uit omdat hij hun persoonlijke verhalen wilde horen. Wat betekent het om te vluchten uit een land waar je niet kunt zijn wie je bent? Een heftig levensverhaal is hun gemeenschappelijke ademtocht. Wie hun daarnaar vraagt, herkent het zware idioom: dood, verlies, vervolging, gevangenis, pijn. Het zijn die woorden waarmee ze hun jaren in het land van herkomst schilderen. Toch klinkt er ook hoop en geloof in hun verhalen.

Gevlucht uit het kraambed

Niet zelden gaat het in de Haagse arena over groepen mensen. Over zoveel duizend vluchtelingen die weer deze kant opkomen. Over Syriërs en Irakezen. Over een potentiële bedreiging voor onze samenleving. En over de vraag of die volkeren of drift in onze samenleving welkom zijn of niet.

Onder de parasol bij Joël thuis zijn het vier levende zielen met elk een eigen geschiedenis, een eigen verhaal. Zmnako Karem was drie dagen oud toen zijn ouders met hun zeven kinderen de benen namen. Nog amper van het kraambed bekomen droeg zijn moeder hem op de arm naar de grens met Iran. Het was winter 1991. "Als Koerden waren we heel bang dat Saddam Hoessein opnieuw gifgasaanvallen op onze steden zou gaan uitvoeren. Lopend zijn we vanuit Suleimaniya in Koerdistan naar het oosten gevlucht, naar Penjwen, een stadje bij de Iraaks-Iraanse grens."

Op de honderd kilometer lange voettocht leek het of de kleine Zmnako zou bezwijken onder de kou. Was het niet beter de boreling langs de kant van de weg achter te laten? "Het regende en het was koud. Ik bewoog niet meer en was sterk onderkoeld. Mijn ouders wilden afscheid van me nemen. Ik zou het niet halen, ik was ballast geworden. Maar toen begon mijn zusje heel hard te huilen. 'Doe het niet!', zei ze. 'Doe het niet!' Ze heeft mij gedragen tot aan Penjwen." ›

Zmnako Karem

Zmnako Karem vluchtte in 1991 als baby vanuit Suleimaniya (Koerdistan) naar de grens met Iran. Toen de situatie weer enigszins was gestabiliseerd, keerde het gezin terug. Zmnako kwam in 2008 in Nederland aan.

› Voor dood werd baby Zmnako in het grensstadje overgedragen aan medisch personeel van een veldhospitaal. Hij bleek nog een sprankje leven in z'n afgematte lijf te hebben. Zmnako knapte langzaam op. "Helemaal zeker is het niet", zegt Joël tegen zijn vrouw Deborah, "maar het kan zijn dat jij hem in de kliniek hebt gehad." Het pasgetrouwde echtpaar Voordewind werkte toentertijd via Tear voor een medisch hulpteam, onder meer in Penjwen. Deborah: "De tragedie die zich op dat moment in die regio afspeelde, raakte ons. We hebben ons toen bij Tear gemeld: als we kunnen helpen, stuur ons alsjeblieft op pad, zeiden we. Ik was actief in een kinderkliniek, waar veel gewonde kinderen lagen die met granaten hadden gespeeld." Zmnako: "Ja, dat klopt. Veel kinderen zijn ook omgekomen door landmijnen. Wij zijn veertig dagen in die stad geweest, dus het zou heel goed kunnen dat jullie mij hebben behandeld."

Vrouwen hebben minder hersenen

Soheila Shahbaznezad Ghooshchi groeide in Iran als moslima op. Ze raakte met de religie vergroeid, maar naarmate ze ouder werd, sloeg de twijfel ten aanzien van het islamitische geloof toe. Haar belangrijkste vraag aan de islam: waarom zijn vrouwen minder waard dan mannen? "Ik kreeg er geen

antwoord op. Van mijn ouders niet, van imams niet, en zelfs van de universiteit waar ik studeerde niet. Ik zag hoe vrouwenlevens beschadigd raakten doordat hun rechten ondergeschikt waren aan die van de mannen." Een koranuitlegger verklaarde zelfs dat vrouwen over minder hersenen beschikken, vertelt Soheila. Ze snapte er steeds minder van en weigerde die waarheid te accepteren.

Met gelijkgestemden voerde ze actie tegen politiek beleid dat de vrouwenonderdrukking verder bevorderde. Dat activisme bleek in Iran niet zonder gevaar. In 2011 werd haar vriendin Zahra Bahrami, met wie ze in 2009 protesteerde tegen de herverkiezing van toenmalig president Ahmadinejad, in Iran doodgemarteld. Haar moord leidde destijds tot een kleine diplomatieke rel, herinnert Joël zich. Zahra woonde al een aantal jaren in Spijkenisse en had de Nederlandse identiteit. Toen ze terugging naar haar thuisland, pakten de Iraanse autoriteiten haar op, werd ze gevangengezet en gedood. "We hebben toen een spoeddebat aangevraagd bij toenmalig minister Rosenthal om haar zo spoedig mogelijk vrij te krijgen. Dat is echter te langzaam opgeschaald, waardoor haar dood niet kon worden voorkomen. Vreselijk."

Het was allemaal een vooropgezet plan, is Soheila's stellige overtuiging. Volgens haar deed de Iraanse regering alsof ze werd veroordeeld vanwege drugssmokkel, maar was het feitelijke probleem dat Zahra het bewind kritiseerde. "De islam veroordeelde haar tot de dood. Pas toen besepte ik dat dit geloof niet de ware religie was." Dat bleek een hachelijke ontdekking in de Islamitische Republiek Iran. Ook steunde Soheila een petitie voor vrouwenrechten, die 1 miljoen handtekeningen opleverde, nadat ze rechten was gaan studeren. Uiteindelijk vluchtte ze in 2013 naar Nederland omdat het te gevaarlijk werd.

Nooit goed genoeg

Terwijl Joël met een schaal croissants en broodjes rondgaat, vertelt de Iraniër Farshid Seyed Mehdi hoe hij in 1990,

Soheila Shahbaznezad Ghooshchi

De Iraanse Soheila Shahbaznezad Ghooshchi vluchtte in 2013 naar Nederland omdat ze als bepleiter van vrouwenrechten in Iran niet langer veilig was. Haar vriendin Zahra Bahrami werd in 2011 vermoord vanwege soortgelijke activiteiten.

toen de oorlog tussen Irak en Iran ten einde liep, in Nederland arriveerde. Hij groeide op in een fanatiek islamitisch milieu, waar zijn moeder Armeense schoolkinderen probeerde te bekeren tot de islam. Tot zijn zeventiende was Farshid zelf ook een overtuigd moslim, maar daarna brokkelde z'n geloof snel af. "Ik raakte teleurgesteld: je doet als moslim ontzettend je best, vond ik, maar voor Allah ben je nooit goed genoeg. Zo'n God kon ik steeds minder goed dulden."

Een brede religieuze zoektocht bracht hem uiteindelijk bij Jezus, in wie hij behalve een belangrijk profeet nu ook de verlosser van de wereld ontmoette. Op de roze wolk van zijn nieuwe geloof evangeliseerde militair Farshid in het Iraanse leger waar hij kon. "Was dat niet gevaarlijk?", vraagt Joël zich af. "Jawel, maar ik was niet bang." Toen hij jaren later in Nederland aankwam, bleek de passie voor zijn Heiland allermindst bekoeld. Farshid richtte, samen met een clubje andere christenen, een Nederlandse tak van 222 Ministries op, dat toen al in Zweden en Engeland actief was. Met 222 Ministries wordt wereldwijd een nieuwe generatie Farsi-sprekende christenen toegerust om medegelovigen in hun omgeving te dienen. Samen met 222 Ministries startte hij in 2013 met

Farshid Seyed Mehdi

Farshid Seyed Mehdi verspreidt via tv-programma's in het Farsi vanuit Almere het evangelie onder Iraniërs. Volgens schatting zouden daarmee al meer dan een miljoen Iraniërs tot geloof zijn gekomen. Hij vluchtte op 23-jarige leeftijd vanuit Iran naar Nederland.

Iranian Christian Broadcasting (ICB) en SAMA.TV, waarmee hij wereldwijd het evangelie verspreidt via tv-programma's. "Volgens schattingen zijn hierdoor al meer dan 1 miljoen Iraniërs tot geloof gekomen."

Teruggestuurd

Toen Edgar Baghdasaryan zeven jaar oud was, vluchtte hij vanwege de oorlog tussen Nagorno-Karabach en Azerbeidzjan naar Rusland. Alleen moeder en zoon Baghdasaryan hebben het overleefd. "Ik kan er wat makkelijker over vertellen, maar mijn moeder heeft het er nog steeds heel moeilijk mee."

In Rusland trokken ze in bij een Joodse familie, die hen zo goed en zo kwaad als het ging verzorgde. "Op een gegeven moment kwam de gemeente erachter dat we er illegaal verbleven en vanaf dat moment werden we lastiggevallen. We moesten voor van alles en nog wat geld betalen, en dan konden we blijven. Het Joodse gezin heeft ons geholpen naar Oekraïne te vluchten; daar moest mijn moeder zesduizend dollar voor betalen. Via mensensmokkelaars zijn we uiteindelijk in Nederland beland. Ik was inmiddels zestien."

Hoewel een verblijfsvergunning werd afgewezen, maakte zich een sterke

Edgar Baghdasaryan

Edgar Baghdasaryan moest als gevolg van de oorlog tussen Nagorno-Karabach en Azerbeidzjan zijn thuisland Armenië ontvluchten. Zijn vader en zusje werden gedood. Via Rusland en Oekraïne bereikte hij in 2002 met zijn moeder Nederland.

overtuiging van Edgar meester: God wilde hem hier gebruiken. "Ik kreeg telkens bemoedigingen. 'Ga door!' 'Ik ga je inzetten voor mijn heilige naam!' 'Ik ben met je!'" Menselijkerwijs gesproken had hij geen toekomst, maar Edgar zette door, vertrouwend op de stem. En zo belandde hij in Nederland op school, volgde hij een sportopleiding en werd hij gereed van een terugkeerprocedure. "Onder valse voorwendselen werd ik door de IND naar Rotterdam Airport gebracht. Ze wilden me terugsturen naar Armenië. Toen ik het trapje van het vliegtuig naar beneden zag gaan, trilde mijn hele lichaam. 'Heer', zei ik, 'alsjeblieft, doe iets!' Twaalf minuten later stond er iemand van de vreemdelingenpolitie naast me. 'Je bent vrij', zei hij."

Jezus gevonden

Komend vanuit verschillende landen en moedig hun geschiedenis dragend, ›

› vond elk van de vier vluchtelingen ergens op de levensweg het hart van het christendom: Jezus. Zmnako raakte in het Rotterdamse Koerdenhuis met hem bekend, nadat hij als tiener de islam had ingewisseld voor een onverschillig atheïsme. Soheila ontmoette Jezus in een droom, toen ze reeds in Nederland woonde. “Hij stond in een meer en wenkte me: kom, Soheila, kom!” Farshid zag hem vanuit de islamitische traditie transformeren van “de beste profeet” tot “de redder van de wereld” in het christelijk geloof. Edgar ontdekte dat het Gods zoon was die hem de kracht gaf om vol te houden.

Bang voor christenen

Tegelijk realiseren ze zich maar al te goed dat hun geloof in de meeste van hun thuislanden desastreuze gevolgen kan hebben. In Iran, weet Farshid uit eigen ervaring, zijn christenen continu in gevaar. Evenwel groeit het christelijk geloof er als kool. “Van de 80 miljoen Iraniërs zijn er sinds 2000 meer dan 2 miljoen tot geloof gekomen. Er komen steeds meer huiskerken bij; alleen in Teheran al zijn er meer dan duizend van dit soort ondergrondse kerken. Juist die gemeenschappen vormen een probleem voor de Iraanse regering. Ze hebben er geen grip op. De mensen komen er in kleine groepen bij elkaar en zeggen tegen de politie bijvoorbeeld dat ze een verjaardag vieren.” Volgens Farshid is de overheid vooral bang voor christenen die samen bidden. “Maar waarom juist daarvoor?”, vraagt Joël zich af. “Omdat ze beseffen dat er diep in de islam niets meer te delen valt; ze weten dat ze verloren hebben, dat de rol van religie is uitgespeeld. Het verhaal van Jezus, die een relatie met mensen wil, vindt daarentegen veel weerklank. Steeds meer mensen krijgen een hekel aan

religie, ze willen een relatie.” Soheila, die vorig jaar in Utrecht werd gedoopt in een meer – net als waar ze Jezus in haar droom had gezien – beaamt dat. “Toen ik met mijn familie deelde dat ik christen was geworden, werden sommigen boos. Ze zeiden: kom terug, en bekeer je weer tot de islam. Maar anderen kwamen juist ook tot geloof door mijn getuigenis. Omdat ze in Iran geen bijbel tot hun beschikking hebben, stuur ik geregeld foto’s van pagina’s uit mijn eigen bijbel naar ze op. En in de kerk zet ik Skype aan, zodat vrienden in Iran de dienst ook kunnen meemaken.”

“Vertel hun dat God een relatie wil, geen religie. Religie gaat verloren, of die nu christelijk of islamitisch is. Maar de relatie overwint.”

In Nederland ervaren de vier christenen meer vrijheid om voor hun geloof uit te komen, maar helemaal onbegrensd is die vrijheid niet. Zo weet Zmnako te vertellen dat het Koerdenhuis in Rotterdam 24 uur per dag wordt bewaakt. “De mensen daar worden best geregeld bedreigd door moslims die het niet met hen eens zijn. Er zit een knop in dat huis, en als je die indrukt, gaan alle alarmbellen bij de hulpdiensten af.” Ook Farshid zou niet overal in Nederland vrijmoedig voor zijn passie durven uitkomen. “In onze studio in Almere zijn al een paar keer mensen binnengedrongen en

ook dreigen moslims weleens dat ik moet stoppen met 222 Ministries, maar fysiek ben ik nog nooit aangevallen. Ik heb een T-shirt met het opschrift ‘Ik ben ex-moslim, heb je vragen, kom naar me toe’. Daar zou ik in een Marokkaanse wijk in Amsterdam niet mee gaan rondlopen.”

Dubbel gevoel

“Doet Nederland genoeg voor christenen in het Midden-Oosten?”, vraagt Joël zich af. “Of moeten we onze deuren verder voor hen openzetten?” Zmnako heeft er dubbele gevoelens bij. “Ik heb liever dat christenen daar blijven, zodat ze elkaar tot steun kunnen zijn. Maar ik wil ook niet dat ze lijden, zoals nu het geval is. Soms huilt mijn hart voor hen. Ik vind het zo zwaar. Voor de val van Saddam Hoessein waren er in Irak anderhalf miljoen christenen, nu zijn het er nog 300.000. Het is zo moeilijk om politieke keuzes te maken op dit vlak.”

Joël: “Hoe doet de ChristenUnie het op dit gebied volgens jou?” Zmnako: “Heel goed. Maar de Nederlandse politiek in de brede zin van het woord doet te weinig. In het Nederlandse buitenlandbeleid vind je geen paragrafen waarin staat dat we moeten opkomen voor christenen in het Midden-Oosten, die daar als de lange arm van het Westen worden gezien. Dat gaat soms om landen waarmee wij economisch nauwe betrekkingen hebben. Ik vind dat heel apart.” Joël knikt instemmend: “Klopt, ik moet in de Tweede Kamer altijd hard werken om aandacht te krijgen voor christenvervolging en godsdienstvrijheid. Soms luisteren ze. Zo konden we eind vorig jaar een miljoen euro lospeuteren voor een speciaal godsdienstvrijheidsfonds. Met het geld kunnen de proceskosten van christenen in gevangenschap

betaald worden. Maar ik denk ook aan bescherming in safe houses voor bekeerlingen die vervolgd worden door familie of voor steun aan opgepakte voorgangers van huiskerken in Iran. Het is ontzettend belangrijk dat we in de politiek voor hen blijven knokken.”

In Nederland probeert Zmnako in ieder geval ook zijn steentje bij te dragen; hij werkt onder meer als tolk onder de Koerden in Amsterdam. Politiek zet hij zich in voor de lokale ChristenUnie, waar hij de afgelopen gemeenteraadsverkiezingen ook op de lijst stond. Ook probeert hij waar mogelijk aan zijn volksgenoten in de Amsterdamse diaspora iets uit te delen van het christelijk geloof. Hij heeft al diverse Koerden tot geloof zien komen. “Sinds de opkomst van IS denken steeds meer moslims na over hun roots: wat houdt de islam voor hen eigenlijk in? Sommigen

laten zich raken door de boodschap van het evangelie. Het is belangrijk om dat verhaal te blijven vertellen. Niet wat er mis is met de islam, maar wat de kracht is van de christelijke boodschap. Van de Koerden weet ik dat ze smachten naar waarheid.”

Trouw blijven aan de Heer

Edgar voelt zich vooral geroepen iets te betekenen voor prostituees en slachtoffers van kinderarbeid. In Friesland spant hij zich voor hen in, zolang hij kan. “Ik heb mijn leven in Gods handen gelegd, maar mijn toekomst is onzeker. Ik verblijf illegaal in Nederland; als ik zo meteen de trein naar huis neem, kan ik opgepakt worden. Zolang ik me hier kan bewegen, wil ik getuigen van God en andere vertellen dat ze vol moeten houden, ondanks alles. Blijf trouw aan de Heer, zelfs als je een geweer op je kop krijgt.” Zijn energie steekt hij

ook in de jongerenorganisatie van de ChristenUnie, Perspectief, waarvoor hij de lokale Friese afdeling heeft opgericht.

Ook Soheila heeft nu na drie jaar nog geen verblijfsvergunning. Ze verblijft in het azc in Alkmaar. Gaat ze zich op een of andere manier nog inzetten voor de rechten van Iraanse vrouwen? “Ja, ik kan in Nederland veel voor hen betekenen. Als ik nu terugkeer naar Iran, zal ik niet levend terugkomen. Maar ik geloof dat het zal veranderen.” Vluchtelingen uit het Midden-Oosten in Nederland hebben recht op de waarheid, is ook Farshid van mening. “We moeten alle kansen grijpen om ze met de goede boodschap in aanraking te brengen.” “Waar trigger je hen dan mee?”, wil Joël weten. “Vertel hun dat God een relatie wil, geen religie. Religie gaat verloren, of die nu christelijk of islamitisch is. Maar de relatie overwint.” «

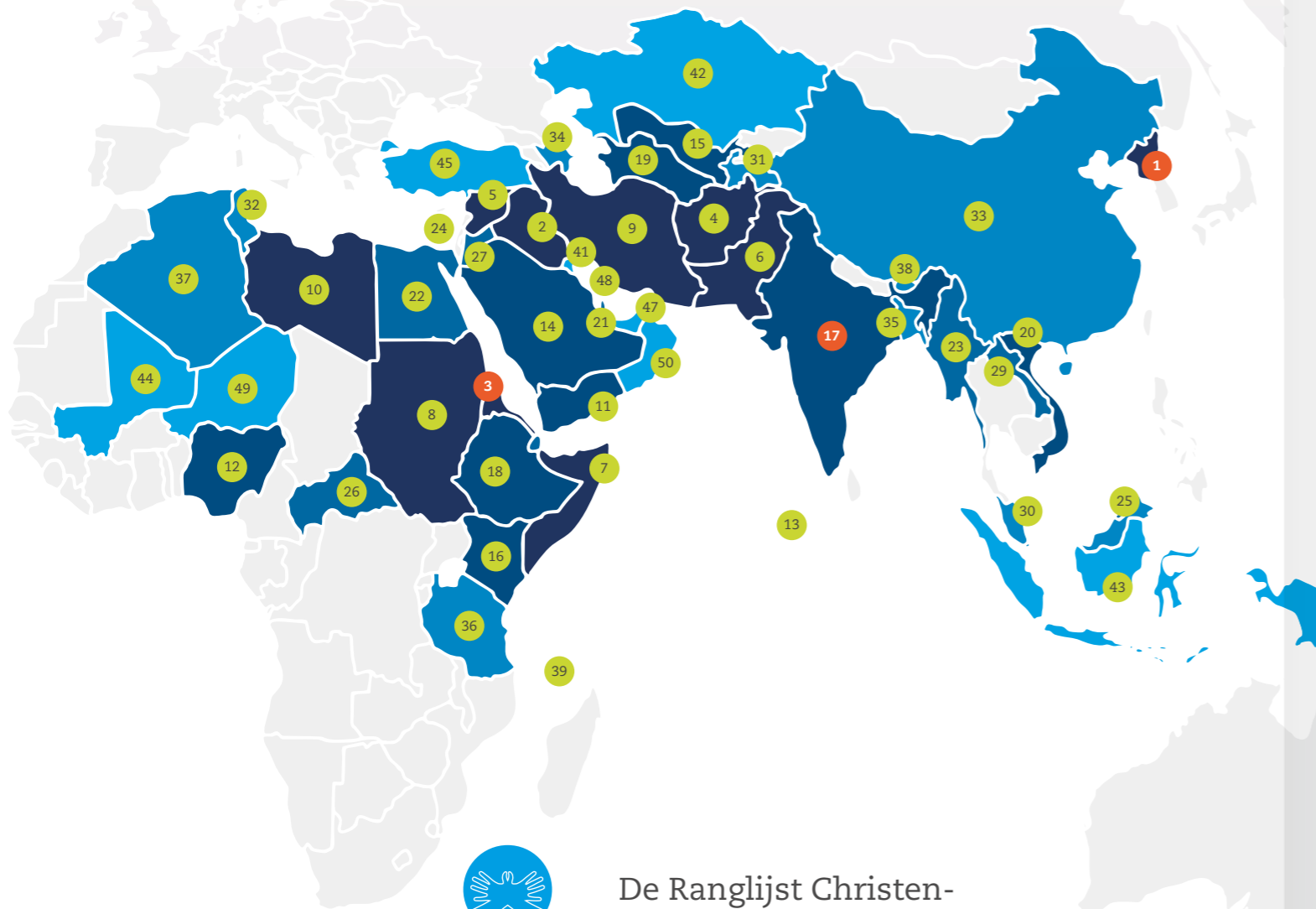

Contact

Wilt u contact met Zmnako Karem of Farshid Seyed Mehdi?

Zmnako is te bereiken via www.hoopvoornoord.nl/nl/hvn-taalgroep/koerdische-bijeenkomsten
Farshid is te bereiken via farsinetwork.com, sama.tv en 222ministries.org

Met de klok mee: Joël, Farshid, Soheila, Deborah, Zmnako & Edgar

Christen- vervolg neemt elk jaar toe

De Ranglijst Christen-
vervolg van Open Doors
laat jaarlijks zien waar
christenvervolg het hevigst
is. In bijna alle vijftig landen
op de lijst, betalen christenen
een steeds hogere prijs voor
het volgen van Jezus Christus.
We lichten er drie landen uit.

“Open Doors staat al meer dan 60 jaar op de bres voor vervolgte christenen. Gelukkig staan we daarin niet alleen. We werken samen met kerken, andere organisaties en politieke partijen als de Christen Unie. Want de vervolgte kerk raakt ons allemaal.”

RUUD KRAAN, DIRECTEUR OPEN DOORS

Noord-Korea [1]

Noord-Korea staat al veertien jaar bovenaan de Ranglijst Christenvervolg. In het land zijn wel kerken, maar alleen voor de show. Zo probeert de regering buitenlandse bezoekers de indruk te geven dat er sprake is van godsdienstvrijheid. Alles in Noord-Korea draait om leider Kim Jong-un, die als god wordt aanbeden. Wie niet voor hem buigt, letterlijk en figuurlijk, is staatsvijand. Om die reden zitten tienduizenden christenen gevangen in strafkampen onder mensonterende omstandigheden.

Eritrea [3]

Eritrea wordt vanwege de derde plek op de ranglijst door sommigen wel het Noord-Korea van Afrika genoemd. Aan het roer staat een meedogenloze dictator: Isaias Afewerki. Dictatoriale paranoia zorgt ervoor dat hij christenen als staatsvijand ziet. Daarom belanden veel gelovigen in zeecontainers, een soort geïmproviseerde gevangenissen, waarin ze soms jaren opgesloten zitten. 's Nachts is het ijskoud, overdag bloedheet. Omdat het zo moeilijk is om christen te zijn in Eritrea, ontvluchten veel broeders en zusters het land.

India [17]

India is dit jaar met nummer 17 een

stijger op de Ranglijst Christen-
vervolg. Drie jaar geleden stond het
land nog op plaats 28. Reden voor de
plotse stijging is de geweldsgolf die de
lokale kerk overspoelt, sinds de radicale
hindoepartij van president Modi in
2014 aan de macht kwam. Radicale
hindoes vinden dat elke inwoner van
India hindoe zou moeten zijn.

Door de snelle toename van
christenvervolg wordt er hard
gewerkt aan het voorbereiden van de
kerk in India. Zo krijgen dit jaar 34.000
gelovigen een cursus die hen leert om
te gaan met vervolg en standvastig
te blijven. «

Wat nu?

Joël Voordewind: "Kom in actie voor uw vervolgte broeders en zusters. Help ons om via de politiek voor hen op te komen. Bid voor hen, zoek ze op door mee te gaan op een reis of maak een gift over naar organisaties die hen ondersteunen, zoals Open Doors, SDOK, Jubilee Campaign en anderen."

- 1 Noord-Korea
- 2 Irak
- 3 Eritrea
- 4 Afghanistan
- 5 Syrië
- 6 Pakistan
- 7 Somalië
- 8 Soedan
- 9 Iran
- 10 Libië
- 11 Jemen
- 12 Nigeria
- 13 Malediven
- 14 Saudi-Arabië
- 15 Oezbekistan
- 16 Kenia
- 17 India
- 18 Ethiopië
- 19 Turkmenistan
- 20 Vietnam
- 21 Qatar
- 22 Egypte
- 23 Birma
- 24 Palestijnse gebieden
- 25 Brunei
- 26 Centr. Afrikaanse Rep.
- 27 Jordanië
- 28 Djibouti
- 29 Laos
- 30 Maleisië
- 31 Tadzjikistan
- 32 Tunesië
- 33 China
- 34 Azerbeidzjan
- 35 Bangladesh
- 36 Tanzania
- 37 Algerije
- 38 Bhutan
- 39 Comoren
- 40 Mexico
- 41 Koeweit
- 42 Kazachstan
- 43 Indonesië
- 44 Mali
- 45 Turkije
- 46 Colombia
- 47 Ver. Arabische Emiraten
- 48 Bahrein
- 49 Niger
- 50 Oman

Nieuws uit het land

1. Gelderland

De ChristenUnie in de provincie Gelderland maakt zich zorgen over illegale hennepsteelt in maïsvelden. De partij wil dat er drones worden ingezet om vanuit de lucht surveillance te houden.

Meer info:

www.christenunie.nl/gelderland

2. Ede

In Ede vroeg de ChristenUnie-fractie om aandacht voor mantelzorgers. Raadslid Dirjanne van Drongelen: "In de praktijk blijkt dat de ondersteuning die vanuit de gemeente geboden wordt de mantelzorgers niet altijd bereikt. De ChristenUnie wil daarom weten waar dit aan ligt".

Meer info:

www.christenunie.nl/ede

3. Groningen

De Groningse fractie van de ChristenUnie pleit voor meer 'milieustraten', waar bewoners gratis hun grofvuil en ander speciaal afval kunnen inleveren. Aan een milieustraat is daarnaast altijd een actie gekoppeld voor het opruimen van zwerfvuil.

Meer info:

www.christenunie.nl/groningen

4. Leiden

De ChristenUnie-fractie in Leiden heeft stevig stelling genomen tegen het plan voor 'toeristentreintjes' in het centrum. Die zouden elke 10 minuten door de stad moeten gaan rijden. Fractievoorzitter Mart Keuning: "Het is de verpretparkisering van Leiden".

Meer info:

www.christenunie.nl/leiden

5. Amersfoort

ChristenUnie-raadslid Ron van der Spoel in Amersfoort heeft aandacht gevraagd voor de ingrijpende gevolgen van echtscheiding, met name voor de kinderen. Hij wil dat de gemeente verkent of ze een rol kan spelen om huwelijken te ondersteunen, bijvoorbeeld door goede voorlichting.

Meer info:

www.christenunie.nl/amersfoort

Bekijk meer nieuws op:
www.christenunie.nl/nieuws

Leven uit verwachting

Christen-zijn in deze tijd, een hele uitdaging. De wereld is onrustig, maar toch is er een hoopvolle verwachting.

Neem een
proefabonnement!
6 nummers
voor
€ 7,77

het
Zoeklicht

0343 - 413300
abonnementen@zoeklicht.nl
www.zoeklicht.nl/word-abonnee

Puzzelende christenen

De geloofsbelijdenis van Nicea (325 na Chr.) zegt in de oorspronkelijke tekst: 'Wij geloven in één heilige katholieke en apostolische kerk.' In het Westen is het 'wij' binnen twintig jaar vervangen door 'ik'. 'Ik geloof'...en ik geloof op mijn manier.

Dat resulteerde in honderden losse puzzelstukjes van kerken en geloofsgemeenschappen die allemaal zeggen iets met Christus te hebben. Niemand snapt wat van die puzzelstukjes.

De Nationale Synode zet zich er voor in dat christenen gezamenlijk op trekken gehoorzaamheid aan het Woord van God. Daarbij gaat het om meer dan 'de oecumene van het hart' (hoe mooi ook).

We willen graag een stap verder met het oog op de komende generaties in ons land. Door een verbond te sluiten kunnen we schouder-aan-schouder staan zodat er meer zicht op de puzzel komt. Vooral meer zicht op Christus.

Lees de Nationale-Synode-bijsluiter in dit blad. En kom!

Ds. G. de Fijter

Hoe

kunnen we Oekraïense kinderen hoop geven?

+ door elke dag
een warme maaltijd
aan te bieden

Help je mee?

Romakinderen in Oekraïne hebben vaak hele jonge ouders die zonder opleiding en werk zitten. Daardoor hebben hun kinderen slechte vooruitzichten. Dit uit zich bijvoorbeeld in discriminatie, onderwijsachterstand en ondervoeding. Stichting HOE helpt deze kinderen door middel van speciale schooltjes. Verdeeld over tien locaties krijgen in totaal ± 600 Romakinderen dagelijks basisonderwijs en ontvangen zij een maaltijd.

Waar jouw
donatie
naar toe
gaat

HOE
HULP OOST-EUROPA

T +31 (0)342 420554 E info@stichtinghoe.nl
NL84 INGB 0000 0088 87
t.n.v. Hulp Oost-Europa in Barneveld

stichtinghoe.nl

Als IK de BAAS was

CHRISTELIJK CABARETIER
RUURD WALINCA

Ook voor kerk,
school, jeugdclub

www.waterinwijn.nl

06 - 23 44 95 45

Groeten uit...

ENSCHEDA

V.L.N.R. JANNY JOOSTEN,
WIM TEKKELBURG EN
HENRI DE ROODE

De ChristenUnie staat stevig op de kaart hier in de grootste stad van Overijssel. Bij de verkiezingen van 2014 heroverde de partij een derde raadszetel om vervolgens succesvol bij de coalitieonderhandelingen aan te schuiven.

Enschede is de grootste stad in Nederland waar de ChristenUnie een wethouder levert. Deze wethouder, Jurgen van Houdt, kwam afgelopen jaar landelijk in het nieuws vanwege zijn bevolgen strijd voor asielopvang in de stad. We spreken zijn lokale partijgenoten: raadsleden Wim Tekkelburg, Janny Joosten en Henri de Roode. »

› Wie aan Enschede denkt, denkt wellicht als eerste aan de verwoestende vuurwerkramp van 2000. De explosie kostte 23 slachtoffers het leven, verwondde 950 mensen en vaagde bijna een complete woonwijk van de kaart. Die ramp is voor altijd in het collectieve geheugen van de stad gegrift, vertelt raadslid Janny Joosten, terwijl ze ons het uitzicht laat zien vanaf de bovenste etage van een gloednieuw hotel in het centrum.

Bij Enschede kun je ook denken aan de financiële perikelen van voetbalclub FC Twente. De landskampioen van 2010 hing degradatie boven het hoofd vanwege financieel wanbeleid. Onlangs nog stemden de gemeenteraad en de ChristenUnie-fractie in met een forse garantstelling van ruim 30 miljoen euro voor de club. “We moesten wel”, vertelt fractievoorzitter Wim. “Faillissement van de club zou betekenen dat we de al eerder geleende 17 miljoen euro zeker kwijt waren geweest. Daar zou Enschede helemaal niet mee gediend

Janny Joosten

Janny (56) is getrouwd en heeft twee zonen. Sinds 2014 is ze het eerste Rooms-Katholieke raadslid van de ChristenUnie in Enschede. “Ik ben wel erg oecumenisch, zo zat ik afgelopen zondag nog in een PKN-gemeente. Ik heb geen Mariabeeldjes op mijn bureau staan, maar brand af en toe wel een kaarsje voor iemand, bijvoorbeeld als ze ernstig ziek zijn. Dan ben je in gedachten bij die persoon.”

Wim Tekkelenburg

Wim (54) is getrouwd en vader van vier kinderen en in het dagelijks leven supervisor bij een transportbedrijf in Hengelo. Sinds 2011 maakt hij voor de ChristenUnie deel uit van de gemeenteraad. Wim vindt het als ChristenUnie-politicus vooral belangrijk om Enschede financieel gezond te maken.

zijn en bovendien is FC Twente niet zomaar een voetbalclub. Zij vervult belangrijke maatschappelijke functies in de stad en de regio.”

Woord en Daad

Wie afgelopen jaar het nieuws gevolgd heeft over de opvang van vluchtelingen, heeft wellicht ook gehoord van de strijd over de locatiekeuze van het nog te bouwen azc voor 600 vluchtelingen in Enschede. De 33-jarige ChristenUnie-wethouder Jurgen van Houdt speelde daar een hoofdrol in. Dat dit niet zonder slag of stoot ging, bleek wel toen uiteindelijk de keuze viel op een azc op de Esmarkerveld: de jonge wethouder werd zelfs bedreigd door tegenstanders. Dreigend stonden ze soms in zijn tuin, terwijl zijn vrouw en jonge kinderen alleen thuis waren. Wim: “In die heftige periode ben ik regelmatig op de fiets gestapt om bij hem thuis langs te gaan en ze te steunen.”

Ondanks de gewonnen strijd over de locatie van het azc, lijkt de komst ervan nog wel even op zich te laten wachten. Door een fout van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) bij het ontwerp, loopt de bouw vertraging op en moeten de plannen iets gewijzigd worden.

“Daar hebben we veel last van”, vertelt Henri. “Groepen die zich al neer hadden gelegd bij de komst van het azc, zien opnieuw kans om te protesteren. Maar vergis je niet, er is dan wel een

grote groep die veel lawaai maakt en protesteert tegen het azc, er is gelukkig een nóg grotere groep inwoners die klaarstaat om deze mensen op te vangen en te helpen.”

Janny: “We proberen ons niet alleen in de raadszaal te laten zien, maar ook met woord en daad in de stad. Vorige week was er bijvoorbeeld een introductie voor asielzoekers in de stad, daar hebben we bij geholpen. Ik ontmoette daar een man uit China die was vervolgd vanwege zijn geloof. Hij wilde graag naar de kerk toe, dus heb ik hem de volgende zondagochtend meegenomen.”

Eigen geluid

Een coalitie met D66, VVD, CDA en een ‘populistische’ partij als Burgerbelangen Enschede, hoe laat de ChristenUnie daarin haar christelijk-sociale geluid klinken? Deel uitmaken van deze coalitie betekent ook wel degelijk dat je soms andere keuzes moet maken dan wanneer je in de oppositie zit. “Tegen de komst van een moskee waren bijvoorbeeld veel bezwaren, ook vanuit onze achterban” vertelt Janny. “Maar als je godsdienstvrijheid predikt, moet je soms ook concessies doen.”

Toch is er wel degelijk ruimte om een eigen mening te hebben binnen de coalitie, aldus Wim. “Bijvoorbeeld rondom de koopzondag of de komst van ‘flitshuwelijken’. Daarmee kun je overal in de stad even snel administratief je huwelijk sluiten.

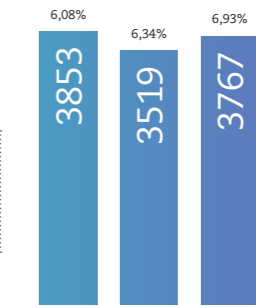
“We proberen ons niet alleen in de raadszaal te laten zien, maar ook in de stad.”

Inwoners van Enschede

2016

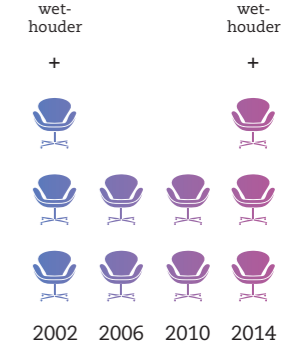
Stemmen voor de ChristenUnie

2006 2010 2014

Zetels in de Gemeenteraad

(totaal 39 zetels)

Henri de Roode

Henri (60) is getrouwd en heeft één dochter en schoonzoon. Hij is sinds 2014 raadslid. In het dagelijks leven is hij senior projectmanager bij een groot IT-bedrijf. Als Henri nadenkt over wat hem drijft om politiek actief te zijn, is ‘rentmeesterschap’ het sleutelwoord. “Gods woord is iedere dag opnieuw een oproep om het goede te zoeken voor iedereen die op ons pad komt.”

Zelfs op zondag. Wij vinden dat de bijzondere waarde van het huwelijk hiermee onderuit wordt gehaald. Helaas stonden we daar alleen in en konden we het niet tegenhouden.”

Wel kreeg de fractie recent een ruime meerderheid voor een motie over de kloof tussen arm en rijk. Een onderwerp dat ze aan het hart gaat. Wim: “We hebben moeite om mensen hier aan het werk te krijgen. En dan met name mensen met een lage opleiding. Hiervoor hebben we net voor de zomer een motie ingediend met de vraag aan het college om onderzoek te doen en met concrete voorstellen te komen om de kloof tussen arm en rijk te verminderen. Die motie is met ruime steun aangenomen.”

Ook zet de ChristenUnie zich extra hard in voor een kwetsbare groep:

vrouwen in de vrouwenopvang. Janny: “Deze vrouwen komen vaak zonder schulden de opvang in, maar gaan er mét schulden uit. Dat komt omdat ze vanwege het vluchten hun baan moeten opzeggen. Bovendien zijn ze vaak voor de wet nog niet gescheiden en zodoende zitten ze vast aan een partner die vaak nog schulden maakt waar zij dan helaas nog medeverantwoordelijk voor zijn. Hierin schiet de wet jammer genoeg nog tekort, maar we blijven er aandacht voor vragen, óók in Den Haag.”

In DenkWijzer verscheen eerder een interview met wethouder Jurgen van Houdt. Lees het via wi.christenunie.nl/jurgenvanhoudt

Carla's Prinsjesdag kleding

Wilt u weten hoe de kleding van Carla dit jaar geworden is? Kijk op www.christenunie.nl/prinsjesdag

Sinds haar komst in de Tweede Kamer is Carla Dik-Faber voor Prinsjesdag altijd heel bewust op zoek gegaan naar bijzondere kleding met een verhaal. Ook dit jaar heeft ze iets unieks gepland. We vroegen haar of ze wat meer wilde vertellen over haar motivatie.

Of door een blik in een vitrine op een NS-station, met gerecyclede tassen. Toen dacht ik 'als je van treinbankstellen gerecyclede tassen kunt maken, dan moet dat ook met kleding kunnen'.

En hoe laat je zo iets dan in elkaar zetten?

Via-via vind ik een ontwerper en die krijgt van mij helemaal de vrije hand. Wel vind ik het belangrijk dat kleding stijlvol is, passend bij het karakter van Prinsjesdag. De ontwerper meet mij van top tot teen, maakt een patroon en gaat aan de slag met het ontwerp. Het is gaaf om te zien dat deze ontwerpers, die duurzaamheid belangrijk vinden, via mijn kleding ook aandacht krijgen daarvoor.

Hoe reageren je collega's en de pers?

Eigenlijk is iedereen heel enthousiast. De ontwerpen en materialen verrassen mensen. De eerste keer moesten we hard aan de slag om berichten in de media te krijgen. Nu worden we benaderd door mensen met de vraag of we al een tipje van de sluier kunnen oplichten.

Kun je ons dan al iets vertellen over je kleding voor Prinsjesdag 2016?

Afgelopen jaar las ik een berichtje in de krant dat de Urker vissers hun visnetten naar Italië brengen om er garens en stoffen van te laten maken. Een heel goed initiatief. Via Healthy Seas konden we aan de stof komen, zo blauw als de kleur van de oceanen. Franciska Manuputty, die de kleding ontwierp, heeft zelfs een restproduct als visleer in de kleding verwerkt. De fotoshoot wordt genomen op de nieuwste, duurzame boot van de Urker vissers. Dat maakt het plaatje compleet!

Wat wil je hiermee laten zien?

Dat je heel goed kleding kunt produceren van gerecyclede materialen! Zo had ik afgelopen jaren kleding van oude Marine-uniformen, PET uit statiegeldflessen en leer van treinbankstellen. Het zit niet allemaal even comfortabel, maar een statement is het wel. Prinsjesdag is daar heel geschikt voor. Natuurlijk hoop ik dat het mensen aan het denken zet over duurzaamheid. Afval hergebruiken is een belangrijk onderdeel van goed omgaan met de schepping.

Hoe kom je aan nieuwe ideeën?

Ideeën ontstaan spontaan. Bijvoorbeeld tijdens een gesprek met iemand van het Leger des Heils, die vertelde dat zij de oude marine uniformen krijgen voor een nieuwe kledinglijn.

Foto's: Anne-Paul Roukema

2013:
OUDE MARINE-UNIFORMEN

2015:
BEKLEDING VAN OUDE TREINBANKEN
EN NS-UNIFORMEN

2014:
GERECYCLEDE STATIEGELD-
FLESSEN

Update uit Brussel

'GODSDIENST- VRIJHEID EN BREXIT HOUDEN DE EUROPESE GEMOEDEREN STEVIG BEZIG'

PETER VAN DALEN IN
GESPREK MET DE BRITSE PREMIER
DAVID CAMERON

Brexit en godsdienstvrijheid zijn twee onderwerpen die Europarlementariër Peter van Dalen (ChristenUnie-SGP) vrijwel dagelijks bezighouden. "Het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de EU raakt alle Europese Lidstaten en instellingen", zegt hij.

Ook maakt hij zich al jaren sterk voor de vrijheid van godsdienst. "Die wordt in tientallen landen niet beter en in veel gevallen zelfs slechter. Ik heb concrete voorstellen gedaan aan de EU-buitenlanddienst wat er gedaan moet worden om die trend te keren. Mensen moeten in vrijheid hun geloof kunnen beleven, waar ook ter wereld", zegt Europarlementariër Peter van Dalen op bevlogen toon.

In het Europees Parlement (EP) bestaan speciale groepen van Europarlementariërs uit allerlei landen en fracties die sterke invloed hebben op de Europese politiek en de Europese Commissie. Peter van Dalen en Dennis de Jong (SP) zijn beiden co-voorzitter van zo'n invloedrijke groep: De Intergroep Vrijheid van Godsdienst en Levensovertuiging. "Onze Intergroep heeft de steun van vrijwel alle fractievoorzitters in het EP. Daardoor zijn we een invloedrijke stem richting de Europese Commissie voor religieuze minderheden in de wereld. Maar er moet wel meer gebeuren als het over godsdienstvrijheid gaat", zegt Van Dalen.

"De EU-buitenlanddienst zet zich te weinig in om dit belangrijke mensenrecht te verbeteren. In ons nieuwe jaarverslag zijn we dus kritisch op het EU-beleid. Beperkende maatregelen op het gebied van godsdienstvrijheid en levensovertuiging zijn in 53 landen in het afgelopen jaar niet veranderd. We doen dan ook nieuwe voorstellen aan de EU-buitenlanddienst, want dit moet echt anders."

Van Dalen noemt enkele voorbeelden van schending van het fundamentele recht op

vrijheid van godsdienst: "We zien nog steeds een verdergaande uitroeiing van christenen in Irak en Syrië. Er is een toename van 150% van gewelddadige incidenten tegen geloofsminderheden in India. En in Pakistan is de onrechtvaardige behandeling van veel christenen zoals Asia Bibi onmenselijk (zij is ter dood veroordeeld)."

Jaarverslag

In het recent uitgebrachte jaarverslag geven Van Dalen en De Jong een reeks praktische adviezen hoe de EU beter kan opereren om geloofsvervolgung te stoppen. Vrijheid van geloof en overtuiging moet hoger op de politieke agenda. Van Dalen: "Helaas zien we dat de EU in haar externe buitenlandse beleid, en vooral in handelsverdragen, te eenzijdig let op handelsbelangen. Mensenrechten - zoals de vrijheid van godsdienst - zijn onderbelicht."

"Ook is er nog steeds een gebrek aan kunde bij de circa 150 EU-ambassades in de wereld, over hoe iemand kan worden bijgestaan, die op de deur klopt om hulp. Wij roepen de EU op om meer training te geven aan de medewerkers. Onze stafleden van de Intergroep zijn daar ook sinds kort bij betrokken: het begin is er!"

Download het Jaarverslag via
www.eurofractie.nl/jaarverslag

Peter van Dalen overhandigt het Jaarverslag aan ChristenUnie-voorzitter Piet Adema en partijleider Gert-Jan Segers

Brexit

De meerderheid van de Britse kiezers heeft gekozen voor een Brexit. Van Dalen: "De 23ste

juni is een gitzwarte dag geworden. Deze keuze kent vooral verliezers. De Britse politiek is onderuit gegaan, investeerders blijven weg en de Engelse economie gaat krimpen. En dus ook die van Nederland."

Van Dalen en zijn collega Belder (ChristenUnie-SGP) zitten in het Europees Parlement in dezelfde fractie (ECR, de European Conservatives and Reformists) als de Britse Conservatieven. "De Britten in de ECR-fractie zijn totaal verdeeld over de Brexit. Een deel wilde in de EU blijven, een ander deel was voor de Brexit. Wanneer de exit daadwerkelijk zal plaatsvinden is moeilijk in te schatten: ik denk voorjaar 2019."

Van Dalen vult aan dat de Brexit niet alleen over het Verenigd Koninkrijk gaat, maar ook over het voortbestaan van de EU. "De Brexit is veel meer dan een wake up call voor de EU. De EU moet hervormd worden. Op bepaalde, echt grensoverschrijdende, onderwerpen moet de stem van de EU doorslaggevend worden. Denk aan beleid bij milieu, visserij, landbouw, asiel, transport en energie. Maar op veel andere terreinen moeten de lidstaten echt zelf kunnen bepalen wat er moet gebeuren."

Volgens Van Dalen kan alleen zo de EU voortbestaan. "Als we de route nemen van bepaalde 'Eurofielen' - naar een Europese regering met een EU-president - dan gaan er méér referenda komen en groeit de kans dat de EU uiteenvalt. Dan is extreemrechts de lachende derde: Wilders en Le Pen willen immers de Europese Unie opblazen."

Klooster

Van Dalen vindt dan ook dat Brexit de kans biedt om de EU fundamenteel te hervormen, zodat Europa dichterbij de burgers komt. "De start van zo'n hervorming vraagt nederigheid en zelfreflectie. Waar kun je daar beter over mediteren dan in een kerk of klooster?! Ik heb de Europese leiders opgeroepen zich terug te trekken in een klooster in Slowakije. Dat land heeft op 1 juli Nederland opgevolgd als voorzitter van de EU en het land staat vol met kloosters. "Een betere plek voor reflectie op heden en toekomst voor de Europese Unie is nauwelijks denkbaar!" «

ASIA BIBI

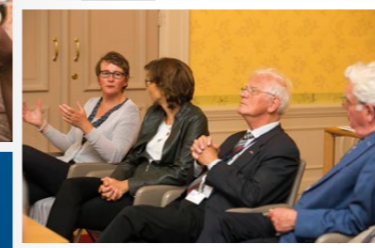

"Mensen moeten in vrijheid hun geloof kunnen beleven, waar ook ter wereld"

Christen reunie

V.l.n.r.: Eppo Bruins (TK), Flora Lagerwerf-Vergunst (EK), Egbert Schuurman (EK), Rijk van Dam (EP), Esmé Wiegman (TK), Joël Voordewind (TK), Leen van Dijke (TK), Hans Blokland (EP), Gert-Jan Segers (TK), Carla Dik-Faber (TK), Carola Schouten (TK), André Rouvoet (TK), Dick Stellingwerf (TK), Gert Schutte (TK), Aad Wagenaar (TK), Jurn de Vries (EK).

Kijk voor een filmpje van deze mooie middag op www.christenunie.nl/reunie

De Tweede Kamer was in juni het toneel van een bijzondere reünie: politici en medewerkers van de ChristenUnie en haar voorlopers RPF en GPV kwamen bij elkaar om terug te blikken op 15 jaar ChristenUnie-fractie in de Tweede Kamer.

'RECHT DOEN, VOORAL AAN KWETSBAREN. DAT IS DE MANIER WAAROP IK POLITIEK ACTIEF WIL ZIJN'

Aan het woord is Joëlle Gooijer, fractievoorzitter van de ChristenUnie in Delft en kersverse winnares van de Masterclass Award. “Ik vind het mooi om de stad te dienen als raadslid. Ik zie het echt zo dat we met 37 mensen de stad besturen. Dat is een verantwoordelijkheid die er ligt en waarvan ik vind dat je die moet nemen als het kan.” Wie is Joëlle? Ik vroeg het haar op een zonnige zomermorgen bij een kop koffie in haar frisgroene achtertuin.

“Als je vraagt wie ik ben begin ik hier thuis: echtgenote en moeder van drie prachtige kinderen. Daarnaast ben ik iemand die graag bezig is naast het gezin. Ik kan niet goed stilzitten. Ik wil betekenisvol bezig zijn omdat ik vind dat je de tijd en talenten die je krijgt moet inzetten voor de mensen om je heen. Ik ben niet iemand die graag bij de voedselbank staat. Als het nodig is doe ik dat ook wel, maar ik ben meer van de grote lijnen.”

“Ik werk al 18 jaar als ergotherapeut in de ouderenzorg met mensen en voor mensen, kwetsbare mensen. Ik vind het fijn om mensen kwaliteit van leven te geven. Ergotherapie ligt op het snijvlak van psychologie, gezondheidszorg en techniek; het is praktisch en concreet. Ik probeer

mensen weer naar huis te krijgen als ze in het verpleeghuis revalideren of te zorgen dat ze het verpleeghuis niet in hoeven. Ik werk graag praktisch, technisch en dicht bij mensen.”

Je zei zojuist dat je meer van de grote lijnen bent. Hoe houden die je bezig?

“Ik wind me op over hoe dingen geregeld zijn. De verhalen die we nu over de verpleeghuizen lezen in de krant hadden we een paar jaar geleden ook. Het maakt me boos dat er niets veranderd is. Dan denk ik: hoe kan dat en wat kan ik er aan doen? Ik ben Sociologie van verzorging en beleid gaan studeren om dit soort zaken te kunnen begrijpen. Dat gaat over hoe onze verzorgingsstaat in Nederland zich heeft ontwikkeld, maar ook hoe dat in verhouding

'Ik zie de ChristenUnie steeds herbronnen in de Bijbel en het goede zoeken voor de samenleving'

Masterclass christelijk-sociaal denken en doen

Joëlle werd in 2016 winnares van de ChristenUnie Masterclass Award vanwege haar sterke presentatie en debatvaardigheden. Ze liet blijken het christelijk-sociaal gedachtegoed uitstekend te kunnen toepassen op politieke vraagstukken. Joëlle over het Masterclassprogramma: “Ik zag het en het sprak me meteen aan! In het raadswerk zelf kom je eigenlijk niet toe aan verdieping, aan het echte wortelen. Het kost wel wat qua tijd en investering maar ik heb er erg van genoten!”

Geïnteresseerd om dit talentenprogramma te volgen? Kijk op www.christenunie.nl/masterclass

JOELLE GOOIJER
EN PIET ADEMA

staat tot andere typen verzorgingsstaat. Aan het eind van mijn studie dacht ik: het zijn natuurlijk ook politieke keuzes die leiden tot deze verzorgingsstaat. Daarom ben ik in 2004 lid geworden van een politieke partij. Ik wilde uitzoeken hoe de ChristenUnie, want dat is mijn partij, daar keuzes in maakt.”

Waarom is de ChristenUnie jouw partij?

“Ik zie de ChristenUnie steeds herbronnen in de Bijbel en het goede zoeken voor de samenleving. Dat past bij mij en mijn geloof. Wat ik mooi vind is dat de ChristenUnie niet kiest voor makkelijke oplossingen, maar eerst een goede analyse maakt en dan heel constructief naar oplossingen zoekt. De ChristenUnie zoekt hoe ze recht kan doen, vooral aan kwetsbaren, een heel Bijbelse opdracht. Ik word er steeds meer in bevestigd dat dit de manier is waarop ik politiek actief wil zijn.”

Wat is je drive voor het raadswerk?

“Je leert je stad goed kennen en ik vind het mooi om de stad te dienen. Het afwegen van belangen met nadruk op het recht doen past echt bij mij. Het geeft dan veel voldoening om resultaat te zien op je werk. Toen ik begon als raadslid liet de schuldhulpverlening bijvoorbeeld wel te wensen over. De gemeente wist niet goed om te gaan met vrijwilligersorganisaties, het veld was versnipperd. Inmiddels, onder meer door onze inzet tijdens debatten met de wethouder, zitten deze vrijwilligersorganisaties regelmatig om tafel met de gemeente en is de schuldhulpverlening in Delft een goed voorbeeld van hoe professionals, de gemeente én vrijwilligersorganisaties samenwerken rond kwetsbare mensen.”

De toekomst van de Nederlandse agrarische sector gaat ons allemaal aan. We vroegen drie boeren naar hun drijfveren en motivatie achter de keuzes die ze maken.

LAAT DE MARKT Z'N WERK DOEN

“Voor mij is christen zijn vooral: praktisch. Ik wil als ondernemer uitstralen dat ik christen ben, in hoe ik omga met personeel, maar ook in de handel.”

Wouter Snippe (31) heeft een biologisch akkerbedrijf. Hij voelt zich steeds meer ondernemer, al blijft hij een liefhebber van het vak. “Het is mooi om te zien hoe je van een zak zaad tot een schuur vol rode bieten komt.”

“Ik heb een zoon en een dochter van vier en twee jaar. Die willen graag mee als ze de trekker voorbij zien komen. Dat mag een half uurtje, want dan beginnen ze aan alle knopjes te zitten. Het heeft voor- en nadelen om met je gezin zo dicht op je werk te leven: je bent altijd op het bedrijf, dus er is voortdurend werk. Anderzijds eet ik altijd thuis en komen mijn kinderen vaak in de schuur kijken. Na het eten plan ik mezelf een uurtje vrij om het kroost op bed te brengen, daarna ga ik weer verder.”

DISTELS HAKKEN

“Het valt in Nederland niet mee om boer te worden, maar het is me tegen de verwachting in toch gelukt. Mijn broer en ik hebben het gewone

melkveebedrijf van onze vader doorontwikkeld tot een biologisch melkvee- en akkerbedrijf, waarvan ik het akkerbedrijf run. Ik verbouw rode bieten, uien, wortels, aardappels, erwten, bonen en twee soorten graan. In het voorjaar stoppen we alles in de grond, zomers zijn we vooral veel aan het schoffelen en onkruid weghalen. Op die momenten denk ik vaak aan Genesis, waar staat dat je de rest van je levens in distels zult hakken. Nou, dat klopt! In september en oktober is het volle bak oogsten, en in de winter veel afleveren, vergaderen en zakendoen. Juist die combinatie vind ik mooi. Ik heb één vaste medewerker en 24 man voor het onkruid – zestien uit Slowakije en acht vluchtelingen. We konden dit jaar extra handen gebruiken en mensen uit de kerk die veel met vluchtelingen werken vroegen of wij niet wat werk voor hen hadden.”

LANDBOUWSUBSIDIE AFSCHAFFEN

“We zijn biologisch gaan boeren omdat we de consument de mogelijkheid willen geven producten te kopen die niet chemisch zijn bewerkt. Daarnaast is juist in Europa de vraag naar biologisch – wortels, rode bieten, tafelaardappels – de afgelopen tien jaar enorm gegroeid. Het is dus deels een financiële overweging waar je vervolgens wél helemaal achter moet staan. Nee, ik zou geen gangbare boer meer kunnen zijn. Wij zijn nu vijftien jaar biologisch bezig en daar zie ik zeker de meerwaarde van in. Niet dat ik gangbaar boeren niks vind, maar dit past beter bij me. Ik geloof niet in politieke steun voor de biologische sector. Je moet de markt z'n werk laten doen. Wel vind ik het belangrijk dat we qua concurrentiepositie in

Europa gelijkwaardig aan elkaar zijn. Ik zou graag zien dat we op een makkelijke manier met alle landen kunnen handelen.

Die hele landbouwsubsidie kunnen we beter afschaffen, het dient geen maatschappelijk nut meer. Het is ooit ingesteld om de voedselproductie te stimuleren en zo honger tegen te gaan. Maar de subsidie afschaffen wordt door landen als Frankrijk lastig. Zij ondersteunen hun boeren, dus moet Nederland wel meedoen om een gelijke positie te behouden. Je zou het dus Europa-breed moeten afschaffen, maar dat zal niet lukken.”

LOYAAL AAN ELKAAR

“Voor mij is christen zijn vooral: praktisch. Ik wil als ondernemer uitstralen dat ik christen ben, in hoe ik omga met personeel, maar ook in de handel. Toen ik net begon, merkte ik dat het een bijzondere wereld is waar men elkaar geregeld een poot probeert uit te draaien. Dat voorkom je door vaste handelsrelaties en een langetermijnvisie. Uiteindelijk brengt dat je het verst en waardeert men het ook. Wij werken met vaste afnemers en communiceren heel open en transparant naar elkaar, ook als er problemen zijn met een product. We proberen door samen te werken de markt te laten groeien, dan kom je veel verder. Dus in een jaar van overschot of tekort blijven we loyaal aan elkaar en gaan we niet met een ander in zee om het onderste uit de kan te halen.”

“Na dertig jaar in de sector voortrekker te zijn geweest op het gebied van dierwelzijn en milieu, ben ik nu sceptisch geworden over de rol van de politiek.”

**JE MOET BLIJVEN
VERNIEUWEN**

Varkenshouders die geen ondernemer zijn, bestaan niet meer, beweert ras-ondernemer Dick van der Vegt (53). Twaalf jaar geleden ontwikkelde hij naast zijn varkensbedrijf met driehonderd zeugen en tweeduizend vleesvarkens een zorgboerderij.

“Je vindt mij er netjes uitzien voor een boer? Dank je. Ja, ik erger me als boeren op een boerenvergadering allemaal een spijkerbroek en wollen trui aan hebben. Kom op, je bent ondernemer, en als je niet fulltime ondernemer bent, red je het niet. Varkenshouders die geen ondernemer zijn, bestaan niet meer. Je móet blijven vernieuwen, en zelfs dan kun je nog failliet gaan. Wij zien ons voortbestaan als een geschenk, want ik geloof erg in de leiding van God. Niettemin is het van de zotte dat je het met knetterhard werken in een goeie sector niet redt. In twintig jaar tijd is tachtig procent van mijn collega's gestopt. Driekwart is ordinair failliet, andere bedrijven staan onder water, hopen op betere jaren.”

ZORGBOERDERIJ

“Ik heb het varkensbedrijf overgenomen van mijn vader.

Als ondernemer heb je de ruimte om je werk in te vullen zoals jij wilt. Dat heb ik gedaan: in 2004 ben ik onze zorgboerderij begonnen. Inmiddels ben ik voor driekwart zorgboer en een kwart varkensboer, mijn zoon precies andersom. Het idee ontstond doordat een andere zoon van ons autisme heeft. Op een dag verzuchtten mijn vrouw en ik: wat zijn wij blij dat we hier de ruimte hebben! Dat heeft een kind met autisme letterlijk en figuurlijk nodig om te zijn wie hij is. Daarom hebben we onze zorgboerderij De Ruimte genoemd. Inmiddels komen hier twee weekenden per maand veertien kinderen logeren, maar ook individuele begeleiding, groepsbegeleiding en zelfs wonen is hier mogelijk. Ik doe vooral het management en volg cursussen om bij te blijven. Zes opgeleide begeleiders ontfermen zich over de eigenlijke zorg.”

DON QUICHOT

“Na dertig jaar in de sector voortrekker te zijn geweest op het gebied van dierwelzijn en milieu, ben ik nu sceptisch geworden over de rol van de politiek. Laatst was ik nog op een vergadering met mensen uit de hele breedte van het veld – en slechts twee boeren. Het oude verhaal van overbemesting kwam weer voorbij. Ik heb voor het eerst mijn mond gehouden, want we zijn in dertig jaar geen millimeter opgeschoten. Het boerenbelang verdwijnt in de enorme hoeveelheid argumenten. Andere partijen zoals milieuactivisten hebben betaalde tijd om te lobbyen en te argumenteren, wij schuiven enkel even aan. Ik verspil m'n energie er niet meer aan. Toen ik dat nog wel deed, zei iemand eens: ‘Ik ken nog iemand die het zo aanpakte als jij: Don Quichot’. Het basisrespect voor de landbouw – waar toevallig wél ons eten vandaan komt – is er niet meer. Deze week was

de groente bijna op, want het had een maand geregend. En recent stond de wereldvoedselvoorraad van graan op nog maar tien weken, door twee tegenvallende seizoenen. Dan denk ik: we zijn zo afhankelijk van Gods zegen, en wij maar doen alsof alles maakbaar is.”

BETER LEVEN

De problemen in de varkenshouderij lossen ze maar op in Den Haag. Hier op het bedrijf willen wij – vanuit ons geloof – goed zijn voor mens en dier. Als ik door de stal loop, voel ik mijn verantwoordelijkheid aan den lijve. Een varken is wat mij betreft een gebruiksdier – daarom begrijp ik vegetariërs niet, al ga ik graag met ze in discussie – maar je mag er nooit zomaar alles mee doen. Wij waren al bezig met ‘Beter Leven’ toen dat keurmerk nog niet bestond: het heette toen Gangbaar+. De allereerste luchtwater die ammoniak uit de lucht haalt, stond hier in 1997 in de stal. Die kostte honderdduizend gulden! Ik geloof niet in biologisch, en zakelijk was het voor ons geen optie, maar we willen de dieren wel zo goed mogelijk verzorgen: dus grotere groepen dieren in veel grote hokken, al kost dat een paar gram groei.

Ik maak tachtig uur in de week, maar het is een zegen om mijn werk niet als werk te zien. Als ik even te veel heb vergaderd, maak ik in de timmerwerkplaats meubels voor de zorgboerderij; maar dat is geen werk, dat is gewoon heerlijk.” «

ALS DE BOER STOPT, STOPT ALLES

“Leg boeren geen regels op die elders in Europa ook niet gelden. Zo houd je de concurrentiepositie eerlijk.”

Jaap van den Top (55) uit Kootwijkerbroek heeft een gemengd bedrijf met kalveren, kippen en akkerbouw.

De steeds veranderende regelgeving zit hem dwars. ‘De agrarische sector bloeit, maar boeren profiteren niet mee.’

“Ik ben de vierde generatie die hier werkt. Deze plek heeft iets van vrijheid in de natuur in zich, dat is het ‘boerengevoel’. Het is mooi om mee te mogen werken aan de voeding van de mens. Als ik de aardappels oogst en de opbrengst is goed, als de kalveren er goed uitzien of als de eieren worden opgehaald, dan maakt dat mij blij en trots.

Mijn kinderen vonden het fijn om op een boerderij op te groeien, met alle ruimte en dieren om hen heen. Tegelijk zijn ze door het boerenleven gewend om aan te pakken. Dat is de kracht van een gezinsbedrijf.”

OVERVLOED AAN REGELS

“Mijn zoon overweegt de boerderij over te nemen, maar ik druk hem op het hart dat hij goed moet weten waar hij aan begint. Als boer kom je

om in de regelgeving. Sommige regels zijn overbodig. Neem bijvoorbeeld mestbeluchting: ik moet vanwege de ammoniak de mest van scharrelkippen drogen, maar die is al kurkdroog. Ik moet een dure, stroom vretende ventilator kopen om er lucht overheen te blazen, maar dat kost zoveel energie dat het effect van minder ammoniakuitstoot weer teniet gedaan wordt. Regels over dierwelzijn en de hoeveelheid mest op het land zijn in beginsel goed, maar ze worden te ver doorgevoerd en verliezen daardoor draagvlak onder de boeren. Leg boeren geen regels op die elders in Europa ook niet gelden. Zo houd je de concurrentiepositie eerlijk.”

HELFT VAN BOEREN GESTOPT

“Het hoofdprobleem is dat boeren te weinig verdienen, ofwel ‘terugboeren’. Om me heen zie ik dat veel boeren ermee ophouden. De meesten zijn iets ouder dan ik en zitten hun tijd uit omdat er geen opvolger is, of de jongere generatie ziet het niet zitten. Men verwacht dat over tien jaar meer dan de helft van de boeren is gestopt. Dat vind ik kwalijk, want vergeet niet: als boeren ermee ophouden, stopt alles. Gelukkig kopen mensen steeds vaker streekproducten. Dat is een mooie ontwikkeling die ook gestimuleerd wordt door de open dagen, boeren-campings en zorgboerderijen. Zo kunnen wij als boeren iets van ons werk laten zien.”

“De politiek prát over boeren, maar weet niet goed wat er precies op de boerderij gebeurt. Mede daarom is het belangrijk dat boeren hun stem in de politiek laten horen. Boervriendelijke partijen zijn in Den Haag in de minderheid. Uit ervaring weet ik dat Carla Dik-Faber zich wel inzet voor de boeren. Zij snapt het belang voor

de economie, het landschap en de natuur. Daarbij heeft de ChristenUnie begrip voor uitstel van regels als blijkt dat de sector er nog niet klaar voor is. Ook maken zij zich hard voor de jonge boeren en een eerlijker prijs voor producten.”

RENTMEESTERSCHAP

“Het boeren betekent voor mij: rentmeesterschap. Als christen houdt dit voor mij niet in dat ik biologisch moet gaan boeren. De gangbare landbouw in Nederland is al zo goed dat dieren en milieu het nergens beter hebben dan hier. Als boeren kiezen voor biologisch, scharrel of gangbaar heeft dat niet altijd direct te maken met hun geloof in God als Schepper; ze doen het eerder vanwege hun visie op de natuur, hun karakter of om financiële redenen. De Bijbel doet hier volgens mij geen duidelijke uitspraken over, alleen dat de natuur ten dienste staat van de mens.”

MAATSCHAPPIJ

“Ik leef niet puur om te werken, maar wil ook graag maatschappelijk betrokken zijn. Daarom ben ik als raadslid actief in de gemeentelijke politiek. Daarnaast is de Bijbel voor mij een leidraad in het leven. Als ik de vier evangeliën lees, ontdek ik hoe Jezus als Mens in het leven stond. In het maken van mijn dagelijkse keuzes vraag ik me daarom af: ‘Wat zou Jezus in dit geval doen?’. Dat geeft rust. Ik probeer bijvoorbeeld mensen die op mijn pad komen een steuntje in de rug te geven. Zo heb ik weleens mensen van een naburige zorgboerderij geholpen door ze op mijn boerderij te laten werken.” «

THE **JUSTICE**
CONFERENCE
THE NETHERLANDS

Een initiatief van TEAR

RECHT ZEGT: STEL JE VOOR...

Goot 500, dat klinkt bekend natuurlijk, maar dit is een lijst van mensen die de wereld eerlijker maken. Binnenkort komt er een nieuwe editie uit, als opmaat naar de Justice Conference, waarvan de ChristenUnie één van de partnerorganisaties is. Reinier Sonneveld, hoofdredacteur van de Goot 500 en kernteamlid van de Justice Conference legt uit waarom 'recht' hem verrast.

REINIER SONNEVELD
Theoloog, schrijver en spreker

@R_Sonneveld

Het heeft beschamend lang geduurd voordat het een beetje landde. Eerlijk gezegd is het pas een half jaar geleden echt tot me doorgedrongen. Het gaat honderden keren in de Bijbel over 'gerechtigheid'. Jezus noemt dit als het belangrijkste wat je kunt doen: 'Zoek eerst...', en wat daarna volgt kunt u vast uit het hoofd aanvullen: '...het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid'.

Maar wat staat daar nu eigenlijk? Hoe zou ik dat in eigen woorden zeggen?

Het landde pas toen ik 'eerlijkheid' ging invullen, een prima vertaling voor 'gerechtigheid' als ik de taalwetenschappers mag geloven. Jezus zegt dus iets als: 'Gods ideale wereld, streef daarnaar, laat dat je focus zijn. En hoe kun je die wereld het beste typeren? Als een eerlijke wereld.'

Het belangrijkste wat je kunt doen is dus je omgeving een beetje eerlijker maken. Maar waarom?

RECHT IS JEZELF WORDEN

In een grappig experiment kregen Kapucijnaapjes voor hetzelfde klusje een ongelijke beloning: een lekker zoete druif of slechts een stukje komkommer.

Die dat laatste kreeg werd woest en weigerde de taak nog te doen – en liep dus zelfs het komkommerplakje mis...

Het filmpje hiervan op YouTube is 10 miljoen keer bekeken (zie onder 'Two monkeys were paid unequally') en je begrijpt waarom: we herkennen wellicht iets over onszelf. Blijkbaar zit ons rechtvaardigheidsgevoel zo diep. God heeft ons geschapen met een besef dat de dingen eerlijk moeten worden verdeeld. Als we daaraan meewerken, worden we meer wie we oorspronkelijk waren.

RECHT IS EEN TIJDMACHINE

Als een situatie eerlijk wordt, krijg je een blik in het verre verleden: je stapt als het ware in een tijdmachine en je ziet iets van het paradijs. Zo waren we eigenlijk bedoeld. >

KAARTEN VOOR DE JUSTICE CONFERENCE

Zaterdag 12 november komt de Justice Conference naar Nederland.

Ongeveer duizend christenen ontdekken hoe zij kunnen bijdragen aan een eerlijke wereld. Het wordt een TedTalk-achtig evenement op een prachtige locatie in Amersfoort.

Sprekers zijn onder andere

Andrew White, Shane Claiborne, Ruth Padilla en Gert-Jan Segers.

Uiteraard gaan we vooral praktisch aan de slag. Inspiratie, ontmoeting en doen.

CHRISTENUNIE-LEDEN KORTING

De ChristenUnie is als een van de partners (naast organisator Tear ook IJM, CHE en Micha NL) nauw betrokken. **ChristenUnie-leden kunnen daarom met korting naar deze unieke conferentie.**

Er zijn nog kaarten te krijgen op www.justiceconference.tear.nl/christenunie

christenunie

(Korting alleen beschikbaar via deze link.)

ACTIE

LEES VERDER
OP PAGINA 36

› En voor je het weet vlieg je naar de nabije toekomst en zie je iets van de nieuwe aarde. Zo zal het worden. We vinden het als gelovige lastig wat we ons daarbij moeten voorstellen, maar het ligt voor het oprapen. Wordt iemand met een handicap serieus genomen – tijdmachine. Een fabriek met kinderarbeid wordt gesloten – tijdmachine. Er worden geen foute grappen over vrouwen of homo's gemaakt – tijdmachine.

RECHT IS OUT OF THE BOX

Onrecht kan niet tegen verbeeldingskracht. Onrecht heeft een bloedhekel aan onze fantasie. Onrecht wil het liefst dat we denken: maar zo gaat het toch altijd? Zo moet het wel gaan, helaas, maar het kan niet anders... Onrecht houdt je bij voorkeur 'in the box'. Recht is beseffen dat het wél anders kan. Wie recht denkt, denkt wijd: er kan veel meer dan vanzelfsprekend is. We dachten ook ooit dat slavernij echt nodig was en er gewoon bij hoorde. Tot er een paar mensen begonnen te denken: nee, wacht even – kan dat niet anders?

RECHT IS DE KEIZER ZONDER KLEREN

Stel je eens voor dat de fabriek van die verdachte goedkope kleding (en soms ook dure trouwens) in een Nederlandse winkelstraat zou staan, pal naast de winkel die het verkoopt. Zie je het

IDEEËN VOOR BEGINNERS (EN DAT ZIJN WE ALLEMAAL)

STUUR EEN KAARTJE NAAR IEMAND DIE IETS MOOIS DOET

Je zult versteld staan hoe weinig aandachtvolle complimenten mensen krijgen die iets moois doen. Terwijl zij daar weken op kunnen teren. Kijk vanavond eens geen Journaal of iets dergelijks, maar schrijf een kaartje voor iemand die vluchtelingen opvangt, die voor een goed doel werkt, of – doe eens gek – een politicus.

BEDANK IEMAND MET EEN ONDERWAARDEERD BEROEP

Tijdens een dag kom je tientallen mensen tegen die bijna nooit bedankt worden: caissières, stratenmakers, postbodes, pakketbezorgers, buschauffeurs, ambtenaren... Neem je voor hen een hele dag als je ze tegenkomt te bedanken. Houd het niet vaag en algemeen, maar maak het persoonlijk en precies.

CHECK HOE VEELKLEURIG JE TEAM IS

De klus of het werk waar je nu mee bezig bent, is dat een afspiegeling van onze bevolking? Dus zijn daar allochtonen en autochtonen, mannen en vrouwen, jongeren en ouderen, hetero's en homo's, enzovoorts eerlijk verdeeld? Niet alles is praktisch haalbaar en acuut, maar bedenk een eerste stap. Hoe zou een bepaalde minderheid aanwezig kunnen worden?

voor je? De kapotte handen, de vermoeidheid in de ogen, de schreeuwende bazen, de pijnlijke ruggen... Zou die fabriek er langer dan een uur staan? Het vreemde is dat we het wel accepteren als het uit het zicht is. Als we er niet zo stevig van af weten en we het hooguit vermoeden. Onrecht wil maskeren. Onrecht zegt: lalala, ik ben er niet. Recht ontmaskert. Recht is het kindje in ons dat zegt: maar de keizer heeft helemaal geen kleren aan!

RECHT IS EEN ZEURENDE BROMVLIEG

Recht jeukt. Het begint ergens klein in ons, net een mosterdzaadje. Een gedachte: maar moet dat wel echt zo...? Kan dat nou niet anders...? En dan begint het te groeien. Je denkt er steeds vaker aan. Je wordt steeds onrustiger. Je ligt ervan wakker. Het zaadje begint een plant te worden. En dan uiteindelijk komen 'de vreemde vogels', zoals Jezus zegt, en die 'vinden schaduw' bij je. Je gaat iets doen. Mensen die niet opvielen en weggedrukt werden, die 'vreemd' waren, die zie je staan. Je bent mee gaan stromen in die wereldwijde beweging van Gods rijk, die groter wordt en aanzwelt tot de hele aarde doordrenkt is. «

Doorgeven van vuur

Favoriete leraar

Op een dag waren drie mannen op weg naar een reünie van hun kloosterschool. En zoals dat dan gaat, haalden zij herinneringen aan hun leraren op. 'Mijn favoriete leraar', zei de eerste, 'was een monnik die mij aanspoorde niet zo dogmatisch te leven, maar wat meer naar mijn gevoel te luisteren.' 'Nou', zei de tweede, 'mijn favoriete monnik was een pater die mij aanried juist niet al te veel op mijn gevoelens af te gaan.' De derde man zei: 'Ik ben het meest geholpen door een broeder die zwiingend met mij lange wandelingen maakte...' Toen ze bij het klooster kwamen, werden ze gezamenlijk bij hun favoriete leraar binnen gelaten. Het bleek één en dezelfde monnik te zijn...

“DE SCHOOL IS DE PLAATS WAAR DE CHRISTELIJKE TRADITIE LEVEND GEHOUDEN EN DOOR-GEGEVEN MAG WORDEN.”

Er zijn onderwijsvernieuwers die menen dat vertellen wat wáár is en hoe je moet leven, geen recht doet aan het onderwijsproces van jongeren. Kennisoverdracht werkt volgens hen niet meer. Bovendien is kennis onvoldoende om jongeren voor te bereiden op een ingewikkelde en voortdurende veranderende maatschappij. Het moet juist de jongere zélf zijn die zijn eigen leerroute en levenspad kiest. Nu geloof ik ook van harte dat onderwijs zoveel meer is dan kennisoverdracht. Daarin gaat het namelijk om belangrijke waarden als geborgenheid, perspectief, oproepen en verlangen, zelfstandig kunnen denken, geloof en vertrouwen. Maar ik ben er eveneens van overtuigd dat architect zijn van je eigen leven voor kinderen en jongeren een onmogelijke opgave is. En als dat ook nog moet plaatsvinden in een maatschappij waarin het individualisme is doorgeschooten in vrijblijvendheid, is het een verschrikking. Zo zaai je angst en onzekerheid bij kinderen.

Ontmoeting

Daarom is het belangrijk dat het onderwijs zich met veel méér bezig houdt dan met

kennisoverdracht. In tegenstelling tot de voorstanders van multimediale educatie pleit ik ervoor dat onderwijs meer en meer oog heeft voor brede vorming, voor identiteitsontwikkeling, voor Bildung der Seele, voor duiding van de werkelijkheid.

Het vroegere 'Bildungsmodel' had het over vorming, waarbij jongeren door ouderen met autoriteit in een brede kennis en cultuur binnengeleid werden. Normen en waarden maakten daarvan ten volle deel uit. Ik zie nog steeds heel waardevolle elementen in dit model. Het wezenlijke in het onderwijs ontstaat namelijk in de ontmoeting. In het dialogische principe. De kern is dus niet dat een mens (de volwassene) een mens (het kind) leidt, of vormt, of stimuleert, of zich laat ontwikkelen. Maar dat een mens een mens tegenkomt. Ontmoetingsrelaties zijn wederkerig. Dat lukt alleen in een context van aandacht, vertrouwen en veiligheid met het oog op perspectief dat geboden wordt.

Daarom geloof ik absoluut in de toegevoegde waarde van christelijk onderwijs. Daar moeten we beslist zuinig op zijn! Docenten (van welke onderwijsvorm dan ook) mogen daar inspirerende mensen zijn, uitnodigende opvoeders, mensen die iets toe te voegen hebben aan de kaalheid van dit informatietijdperk. Kleurrijke mensen met geloof in een grote God.

De school is de plaats waar de christelijke traditie levend gehouden en doorgegeven mag worden. De essentie daarvan is niet het bewaren van de as, maar het doorgeven van het vuur!

DRS. ELS J. VAN DIJK
Directeur Evangelische Hogeschool

@ElsJvanDijk

Van Dijk is directeur van de Evangelische Hogeschool (EH) in Amersfoort. De EH is vooral bekend van het EH-Basisjaar, een éénjarig vormingsjaar ter voorbereiding op een studie aan hbo en wo en het EH-Traject, een deeltijd opleiding voor jongeren die voortijdig stoppen met hun studie of om een andere reden behoefte hebben aan een heroriëntatie. De EH viert dit jaar haar 40-jarig jubileum.

Groter dan mijzelf

De schoonmaakploeg werkt zich een weg door het theater in Houten, een paar jongens van de techniek bespreken in de coulissen wat er nodig is voor een volgende voorstelling en in de lobby vergaderen een aantal medewerkers. Terwijl iedereen zo aan het werk is, vindt er op het podium van de theaterzaal een ontmoeting plaats tussen Kinga Bán, zangeres van o.a. de christelijke band Sela, en Gert-Jan Segers, fractievoorzitter van de ChristenUnie. En juist op deze plek, op het podium in een gebouw gemaakt voor entertainment, ontvouwt zich een heel persoonlijk gesprek over de dood, muziek, roeping en knipoogjes van boven.

“Soms voel ik die bewogenheid wel als iets van God en niet iets van mezelf. Ik heb in Leeuwarden een slachtoffer van mensenhandel in de prostitutie aangekeken en daar voelde ik zo’n intens verdriet. Dat is dan groter dan ikzelf.”

“Dat snap ik. Ik ervaar dat ook vaak als ik zing. Iets groters dan mijzelf. Mooi is dat.”

'Op dat moment was je echt even de stem van God'

› “Wat ik sowieso tegen je wil zeggen... Een jaar geleden kreeg ik de vraag of ik Arie Slob wilde opvolgen en dat viel me heel zwaar. Ik vond het echt een heftige beslissing.” Gert-Jan gaat al pratend op de stoel tegenover Kinga zitten: “En toen was het rond Prinsjesdag dat jullie met Sela zongen in de Kloosterkerk in Den Haag. Er was ruimte voor voorbede en toen zongen jullie ook het lied ‘Heer, wijs mij Uw weg’. Met die prachtige zin: “Toon mij dat Christus heel mijn weg gelopen heeft.” Er is toen een soort rust over me gekomen om me gewoon maar beschikbaar te stellen en dan te zien wat er zou gebeuren. Het is niet mijn weg, niet mijn strijd. Christus heeft mijn weg al gelopen.

Ik weet niet of je het leuk vindt om te horen, maar dat is een van de redenen waarom ik je zo graag eens wilde ontmoeten. Op dat moment was je echt even de stem van God.”

Na een korte stilte zegt Kinga:

“Wow, wat gaaf! Die onthoud ik wel. Ik krijg inderdaad wel veel mooie reacties te horen op liedjes, maar het went nooit hoor. Al had ik laatst met ‘Ik zal er Zijn’ wel voor het eerst dat ik dacht: Wat is er gebeurd? Dit was mijn liedje, mijn emoties! Nu is het van iedereen. Misschien moet ik maar een nieuw liedje hebben binnenkort.”

Gert-Jan: “Dat liedje is geschreven naar aanleiding van jouw ziek zijn (Kinga heeft uitgezaaide borstkanker, red.). Hoe gaat het nu met je?”

“De afgelopen weken voelde ik me erg moe en had ik veel pijn. Het bijzondere is wel dat, hoe slechter ik mij voel, hoe meer God blijkbaar door me heen kan doen. Zo moest ik nog zingen op een conferentie en de impact daarvan lijkt gewoon groter omdat het simpelweg niet uit mij kan komen. Mijn relatie met God is sowieso nooit zo geweest als voor mijn ziekte. Alsof er een soort ruimte is gekomen voor God nu ik echt ervaar dat ik het zelf niet heb.”

Publiek en persoonlijk

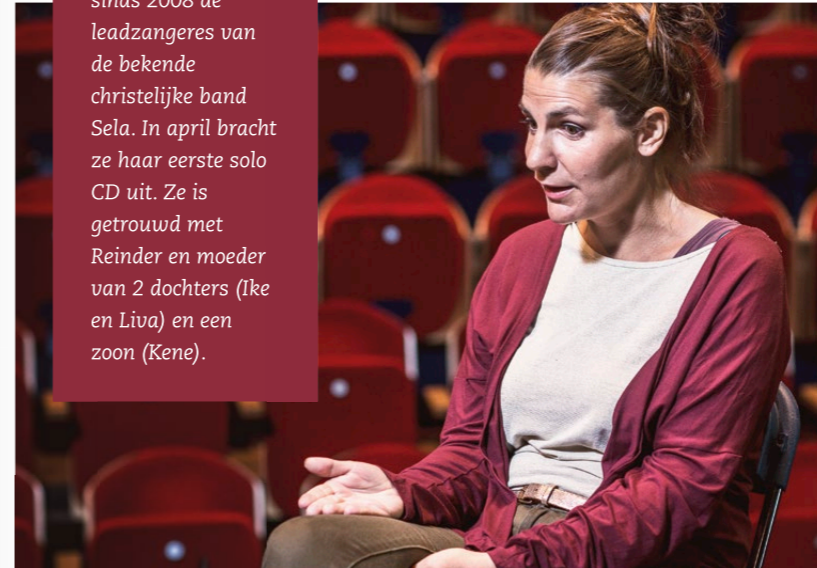
Gert-Jan: “Jij noemde net even ‘Ik zal er zijn’. Twee jaar geleden is mijn schoonmoeder overleden en dat lied is toen door mijn dochters gezongen op de begrafenis. En wij hadden afgelopen zomer Reveilleweek. Daar vroegen Rianne (zijn vrouw, red.) en ik samen voorbede voor komend jaar en toen begon de band net ‘Ik zal er zijn’ te spelen. Dus dat is wel een lied dat voor ons op hele belangrijke momenten een grote rol heeft gespeeld. Dat lijkt me ook het mooie voor jou. Dat je iets heel persoonlijks zingt en dan dit soort dingen terug hoort.”

Kinga: “Maar jij moet in de politiek ook vaak dingen zeggen die niet per se dichtbij jou liggen, toch?”

Gert-Jan: “Ik lag een keer midden in de nacht wakker en toen piekerde ik over eerlijkheid en wie ik dan echt ben. We gaan nu komend jaar in, met verkiezingen en dan word ik een soort posterman. Een uithangbord. Al die verwachtingen waar ik aan moet voldoen en hoe hard ik daar mijn best voor wil doen. Dat je je hart moet laten zien, maar dat ik dat niet in wil zetten als een soort trucje. Het vloog me opeens aan. En toen schoot mij een gedicht te binnen van Bonhoeffer, een van mijn helden. Dat gedicht eindigt met de zinnen: “Ben ik dan wat mensen van me denken? Of wat ik zelf van binnen ervaar? Wie ik ook ben, Gij kent mij. U kent mij en ik ben van U.”

LEES HET HELE GEDICHT OP
WWW.CHRISTENUNIE.NL/BONHOEFFER

Kinga Ban (1981) is zangeres en sinds 2008 de leadzangeres van de bekende christelijke band Sela. In april bracht ze haar eerste solo CD uit. Ze is getrouwd met Reinder en moeder van 2 dochters (Ike en Liva) en een zoon (Kene).

'Alles moet wegvallen, behalve Jezus. Dat gevoel heb ik zo sterk sinds ik ziek ben.'

Dat stelde me gerust. En toen kon ik weer slapen.”

Alles loslaten

Kinga: “Ja, dat we van Hem zijn is het belangrijkste. Alles moet wegvallen, behalve Jezus. Dat gevoel heb ik zo sterk sinds ik ziek ben. Maar echt alles, ook mijn kinderen. Dat is voor mij ook een beetje het verhaal achter ‘In goede handen’ (liedje van Kinga voor haar kinderen, red.) Zelfs dat vraagt God me los te laten.”

Kinga slikt wat tranen weg en Gert-Jan probeert haar gerust te stellen: “Maar dat hoeft nu nog niet toch?”

“Jawel”, zegt Kinga en ze begint te huilen. “En dat vraagt hij ook aan jou denk ik. Aan iedereen. En ik word er emotioneel van omdat het natuurlijk heftig is, maar het is ook zo iets moois wat God wil geven. Als we ons gezin boven God zetten, kan het ook een soort afgod worden. God vraagt of we Hem boven alles willen eren, toch?!”

Het blijft even stil in de zaal. De woorden zweven nog een beetje door de ruimte en Gert-Jan zit er duidelijk nog over na te denken.

“Maar je kinderen loslaten is toch alleen iets voor als het echt moet? Ik bedoel: anders moet je toch gewoon je leven leven? En gewoon moeder zijn?”

Kinga: “Het betekent niet dat ik geen moeder ben, maar het betekent wel dat ik ze los moet laten. God heeft hun leven in Zijn hand. Maar als ouder, of misschien wel vooral als moeder, denk je vaak dat als ik het maar goed doe, dat de kinderen dan wel goed terecht zullen komen. Dus ergens willen we dat, maar het kan gewoon niet. Door mijn ziekte heb ik dat ontdekt, en ik ervaar het wel als een missie om door te geven. Dat we allemaal nu al los mogen laten, het geeft vrijheid. Het maakt zichtbaar waar het echt om gaat.”

Denken aan de dood

Gert-Jan: “Ik ben regelmatig met de dood bezig geweest, al vanaf toen ik redelijk jong was. Sterfelijkheid heeft me in mijn leven ontzettend aangegrepen en eigenlijk nog steeds bijna iedere dag.”

“Denk je elke dag aan de dood?”

“Zo nu en dan. Vooral als ik ga slapen. Dat ik me even afvraag hoe het zal zijn. Op een gegeven moment doe je je ogen dicht en dan, dan is het voorbij. Ik denk daar best vaak aan, ja.”

“Maar ben je er dan bang voor?”

“Ja, in het begin zeker. Nu niet meer zo, nu is het geen angst, maar wel iets heel indrukwekkends. Dat je je afvraagt: wat gaan we tegemoet? Wat is er aan de andere kant? Wat moet ik hier allemaal loslaten?”

Ik ben ontzettend geïntrigeerd door laatste momenten van mensen. Ik had een neef die even oud was als ik en die rende op een dag de straat op en werd geschept door een auto. Na een hele tijd in coma te hebben gelegen hadden zijn ouders gebeden: Heer, neem Hem maar in Uw handen. En toen deed mijn neef zijn ogen open, kwam overeind, strekte zijn handen uit en zakt in elkaar in het kussen en stierf. Alsof hij God ontmoette. Ik heb een paar van dat soort verhalen en dat houdt me heel erg bezig. ›

'Ik hoor wel een diepe bewogenheid bij je als je praat over bepaalde mensen en onderwerpen. Een beetje als Jezus'

› Jij zit in een proces waarin je al los moet laten. Daar zit dan ook een soort genade in. Dat God je die tijd geeft.”

Kinga: “Ja, ik denk inderdaad dat het handig is dat ik daar nu al mee begin.” Ze lacht en vervolgt dan:

“Maar ik ben niet elke dag bezig met de dood. Dood is wel heel dichtbij. Maar dat zware en zwaarmoedige wat op dood zit, daar baal ik soms van. Mag ik daar niet meer vreugde in zien, ook in wat God ons belooft. Mensen om me heen vinden dat wel eens lastig, dat ik het mooie er ook van zie en ergens een stuk dankbaarheid en rust ervaar. Die zeggen me dan dat ik heus wel verdrietig, bang en boos mag zijn.”

Gert-Jan: “Zijn die opstandiger daarin dan jij?”

Kinga: “Nou, zij zien vooral dat het heel erg is. En dat is het ook. Het is niet de bedoeling dat een jonge moeder sterft, maar kunnen we misschien ook de mooie dingen ervan zien en meer verwachtingsvol uitzien naar wat komen gaat?”

Groter dan mijzelf

Het wordt onrustiger in de theaterzaal. Er lopen een paar mensen in en uit en het lijkt erop dat de bedrijvigheid die al de hele ochtend in het

gebouw gaande is, nu ook de zaal gaat bereiken.

Gert-Jan: Volgens mij moeten we zo gaan. Jammer. Ik had nog wel een tijd met je door willen praten. Wat mooi dat jij zo je emotie laat zien, dank je wel!”

Kinga: “Ja, dat gaat een beetje vanzelf. Soms heb ik er ook niet zoveel zin in, maar dan gebeurt het toch. Heb jij dat ook? Ik zag ook emotie bij jou.”

Gert-Jan: “Nou, toen jij net moest huilen, hilde ik wel mee ja. Ik huil trouwens niet zo heel snel, maar ik heb wel heel veel tranen gelaten bij jullie lied ‘Ik zal er zijn’. Ja dat is heel gek, maar muziek kan me dan ontzettend diep raken.”

Kinga: “Ik hoor wel een diepe bewogenheid bij je als je praat over bepaalde mensen en onderwerpen. Een beetje als Jezus.”

Gert-Jan: “Nou, mooi dat je dat zegt. Soms voel ik die bewogenheid wel als iets van God en niet iets van mezelf. Ik heb in Leeuwarden een slachtoffer van mensenhandel in de prostitutie aangekeken en daar voelde ik zo'n intens verdriet. Dat is dan groter dan ikzelf.”

“Dat snap ik. Ik ervaar dat ook vaak als ik zing. Iets groters dan mijzelf. Mooi is dat.” ◀

Verder lezen?

Wat u gelezen heeft is slechts een deel van het gesprek, want we hebben geen ruimte om alles in het magazine plaats. Daarom nodigen we u van harte uit om de rest online te lezen: een gesprek over Kinga's Godsvertrouwen bij ziekte, Bonhoeffer, de boom van Luther en een 'lelijk winkelcentrum'. Ga naar: www.christenunie.nl/kingaban en lees de rest van het verhaal. Daar kunt u o.a. ook luisteren naar het lied dat Kinga voor haar kinderen heeft gemaakt.

Tekst: Matthijn Buwalda

ChristenUnie Internationaal

Wist u dat de ChristenUnie over de hele wereld betrokken is bij christelijke politiek? Al 25 jaar stelt de Nederlandse overheid geld beschikbaar voor Nederlandse politieke partijen. Dit geld is bestemd om door middel van trainingen en partijopbouw contact te onderhouden met zusterpartijen in het buitenland.

Deze projecten met onze buitenlandse zusterpartijen worden uitgevoerd door onze FICDD stichting. Zo sponsort FICDD onder andere bewustwordingscampagne over mensenhandel in **Servië**. Jonge christenen uit het Midden-Oosten volgen dankzij onze steun een vierweekse Summer School in **Libanon** over het christelijke waarden in politiek en samenleving. In **Oekraïne** trainen we christelijke studenten hoe ze politiek actief kunnen worden en in **Georgië** steunen we onze zusterpartij bij hun campagneactiviteiten.

Ook organiseerden we een workshop 'Opstarten Politieke Jongerenbeweging' voor onze zusterpartij 'Hrast' in **Kroatië**. Hrast is nog een relatief jonge christelijke politieke partij in Kroatië en mede dankzij training en financiële steun van FICDD heeft Hrast afgelopen verkiezingen een parlementariër kunnen leveren: Ladislav Ilcic. Daarnaast is onze vrijwilliger Dennis Petri is al jaren actief in Costa Rica waar hij christelijke jongeren aanmoedigt om niet alleen in de kerk actief te zijn, maar om zich ook in de maatschappij in te zetten.

Dennis en Ladislav vertellen hieronder kort wat hen drijft. Meer over hen, hun werk en FICDD kunt u lezen op www.christenunie.nl/internationaal

Dennis Petri

Waar bestaat jouw werk in Costa Rica uit?

In 2010 heb ik in Costa Rica de MIPC, Inter-Amerikaanse Beweging van Christelijke Professionals op gericht.

Het netwerk is er op gericht om jongeren met een academische achtergrond te ondersteunen die actief zijn of dat willen worden in christelijke politieke partijen. MIPC organiseert maandelijkse workshops, schrijft publicaties die een christelijk-politieke duiding geven van actuele maatschappelijke thema's en onderhoudt een netwerk waarin informatieuitwisseling plaatsvindt.

Wat drijft jou om dit werk te doen?

Ik heb altijd de sterke overtuiging gehad dat het geloof relevant moet zijn voor belangrijke maatschappelijke vraagstukken. In Latijns-Amerika, waar ik ben geboren en opgegroeid en nu ook werkzaam ben, zie ik het als mijn missie om politiek op bijbelse grondslag te bevorderen.

Ladislav Ilcic

Waarom wil je bijdragen aan christelijke politiek?

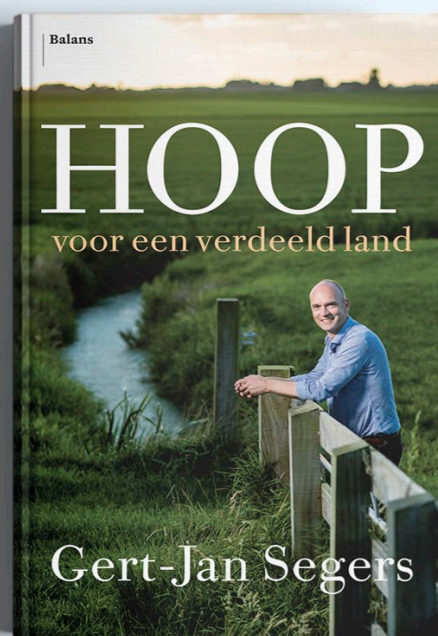
Ik ben er van overtuigd dat christelijke politiek goed is, en niet slechts voor christenen. Het christendom is niet alleen een religie, maar een levenshouding. Uiteraard heeft ieder mens de vrije wil om deze christelijke universele waarden wel of niet te accepteren, maar ik heb óók de vrijheid om ze uit te dragen. Om vruchten van het christendom te zien hoeft je niet per se een gelovig iemand te zijn. ◀

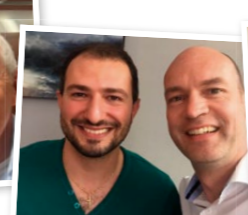
Nieuwe boek
van Gert-Jan Segers

HOOP

VERSCHIJNT
IN OKTOBER 2016

We zijn in Nederland gezegend met goede zorg, met godsdienstvrijheid, onderwijsvrijheid, een draaiende economie, een verzorgingsstaat, vrede. De generaties voor ons hebben ons een prachtig land nagelaten en we mogen hen en God daar dankbaar voor zijn.

Maar ik houd mijn hart vast. Er zijn breuklijnen in onze samenleving gekomen en die worden de laatste tijd alleen maar groter. Je postcode wordt steeds bepalender voor je schoolresultaten en de rest van je toekomst. Hoger en lager opgeleiden raken vervreemd van elkaar, het wantrouwen ten opzichte van de politiek groeit. Zieken en gehandicapten staan langs de kant en voelen zich steeds meer een nummer in de bureaucratie. Jongeren vinden lastig werk, terwijl ouderen hun werk niet goed volhouden. Gelovigen en seculieren lijken bang voor elkaar te worden. De kloven worden eerder groter dan kleiner.

Begin dit jaar ben ik begonnen met een tocht langs de breuklijnen in onze samenleving. Ik ben gaan praten met denkers, doeners en ervaringsdeskundigen, onder wie Arjen Lubach, rabbijn Jacobs, Beatrice de Graaf, Generaal vd Van Uhm, Paul Schnabel, Francis Fukuyama, Bruno Roche, Vonne van der Meer, Bert Keizer en Ahmed Aboutaleb. Ik heb werkzoekende jongeren ontmoet, met mantelzorgers gesproken, meegelopen met wijkverpleegkundige op Kanaleneiland, doorgepraat met Jos de Blok van Buurtzorg. Ik ben langs geweest bij het Leger des Heils, heb

geluisterd naar vluchtelingen en naar mensen die onze fractie mailden met hun zorgen over de komst van vluchtelingen.

Onze onderlinge vervreemding raakt me. Maar mijn tocht langs de breuklijnen is ook een zoektocht naar hoop. En tijdens mijn reis ben ik ook hoopvoller geworden. Er is werkelijk iets aan te doen. Het is mogelijk: een land dat ruimte biedt aan verschillende mensen met verschillende overtuigingen, een land waarin we elkaar weer echt in de ogen gaan kijken. Er is toekomst voor een verdeeld land. En er is alle reden voor om ons als christenen daar sterk voor te maken. Als mensen van de hoop.

Meer weten?

Kijk voor meer informatie, bonusmateriaal en een gratis hoofdstuk op www.christenunie.nl/hoop

GERT-JAN SEGERS
Voorzitter Tweede Kamerfractie
ChristenUnie
@gertjansegers | gertjansegersCU

Lezers van dit magazine krijgen korting! Lever deze coupon in bij de boekhandel en u betaalt slechts € 16,45 voor het boek.

ACTIE-
PRIJS:
€ 16,45

Auteur: Gert-Jan Segers
Titel: Hoop
Uitgeverij: Balans
ISBN: 9789460031915
Standaard prijs: € 18,95
Actieprijs: € 16,45
Actiecode: 90220098

Geldig van 30-09-2016 tot 15-12-2016

een huis met hart en ziel voor al uw zinvolle bijeenkomsten

Zoals retraites, maar ook

- koorweken
- gemeenteweekenden
- jongerenuitjes
- heidagen
- seminars

Onze vriendelijke groepsaccommodatie ligt aan de voet van de Schoorlse duinen, omringd door bos, duin, strand en zee. Wij bieden u ruimte tot 120 personen; van volledig verzorgd tot zelfverzorging. [Wees welkom!](http://www.dopersduin.nl)

Voor meer informatie over onze arrangementen: www.dopersduin.nl | info@dopersduin.nl

HELPT U MIJ KIND TE ZIJN?

STEUN ONS

Maak zo het leven van een kind met een (meervoudige) beperking mogelijk in een christelijk tehuis bij Bethlehem.

WWW.JEMIMA.NL

IBAN NL53 RABO 0367 5075 60

En wat als uw dagelijks brood ter discussie staat?

UW DAGELIJKS WERK IS UW DAGELIJKS BROOD.

Maar wat als uw baan in het gedrang komt door ontslag, reorganisatie of arbeidsconflict? Dan doet u een beroep op RMU-juristen. Deskundige adviseurs die opkomen voor uw belangen. Die niet meteen het mes op tafel leggen, maar zoeken naar een oplossing die recht doet aan alle partijen. Word nu lid van de christelijke vakorganisatie die zich bij haar werkzaamheden afhankelijk weet van de Gever van ons dagelijks brood.

Word lid op www.rmu.nu

Agenda

28 oktober

wi Debat 'Christelijke politiek en het levenseinde'

Op vrijdagmiddag 28 oktober organiseert het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie een debat over het levenseinde. Wat is de rol van relaties? Wat betekent autonomie, als het gaat om het levenseinde? En: in hoeverre is het goed om in dit debat geloofsargumenten te gebruiken? Met o.a. Carla Dik, Esmé Wiegman & Maarten Verkerk.

wi.christenunie.nl/levenseindedebat

7 november

Conferentie jonge gezinnen en relatieversterking

De ChristenUnie wil aandacht vragen voor de druk waaronder ouders met jonge kinderen leven. De combinatie van werk en zorg voor de kinderen, een dure hypotheek, mantelzorgtaken voor de familie; zomaar ingrediënten die kunnen leiden tot spanning in de relatie. Daarom organiseert Joël Voordewind samen met andere organisaties hierover een conferentie op maandag 7 november voor hulpverleners, beleidsmakers, pastoraal werkers, etc.

www.christenunie.nl/gezin

26 november

ChristenUnie Verkiezingscongres

Stemmen over de kandidatenlijst en het verkiezingsprogramma.

www.christenunie.nl/congres

1 december

wi Deadline sollicitaties Fellows-talentenprogramma 2017 (WI)

wi.christenunie.nl/fellows2017

Colofon

Redactie

Jop Douma (hoofdredacteur),
Floris Spronk (eindredacteur),
Menno van Hulst, Tjitske Kuiper
– De Haan, Geert Jan Spijker.

Met medewerking van

Anne Paul Roukema
www.inhisimage.nl
Ruben Timman
www.nowords.nl
Matthijn Buwalda
www.tekstmeener.nl
Wilfred Hermans
www.wilfredhermans.nl
Martina Faber
www.martinafaber.nl
Henk Tukker
www.henktukkerfotografie.nl
Jasper van den Bovenkamp
www.vakmaten.nl

Concept, vormgeving en beeldbewerking

Redmatters
www.redmatters.com

Contact

Postbus 439,
3800 AK Amersfoort
Tel. 033 4226969
info@christenunie.nl

IBAN: NL55 RABO 0372 9300 18
www.christenunie.nl/contact

CBB

ChristenUnie magazine verschijnt in braille en audio bij het CBB.
Tel. 0341 565 499

Druk

Boemerang DM

Advertenties

Theo Wijbenga (Media Advys)
Tel. 0511 789 319
adverteren@christenunie.nl

Het volgende ChristenUnie magazine verschijnt in december 2016.

Giften

De ChristenUnie steunen met uw gift?
IBAN: NL55 RABO 0372 9300 18
t.n.v. ChristenUnie te Amersfoort

Lidmaatschap

Het lidmaatschap valt samen met het kalenderjaar. Opzeggen kan alleen schriftelijk voor 30 november bij de ledenadministratie: ledenadministratie@christenunie.nl
Alle mutaties worden door de ledenadministratie per e-mail of per post aan u bevestigd.

NAW-gegevens

De ChristenUnie registreert NAW-gegevens van alle leden. Zorgvuldig geselecteerde derden mogen onze leden af en toe gerichte aanbiedingen doen. Vragen of bezwaar? Bel onze ledenadministratie.

Papier

De ChristenUnie heeft voor haar magazine een bewuste keuze gemaakt wat betreft papier. De omslag en het binnenwerk zijn FSC gecertificeerd, dat wil zeggen dat het papier is vervaardigd uit hout dat komt uit verantwoord beheerd bos. Daarbij is bij de productie van het binnenwerk gebruikgemaakt van 60% recycled papier en 40% nieuwe vezels.

ACTIE
Verkiezingslid voor
slechts € 15,- tot eind 2017

“Doe mee, werf een verkiezingslid en ontvang de glossy Bonhoeffer!”

Het verkiezingslid betaalt eenmalig **€ 15,- tot eind 2017** en ontvangt naast deze korting een mooie goodiebag!* Ga naar www.christenunie.nl/lidworden

**Deze actie geldt zolang de voorraad glossy's en goodiebags strekt en duurt t/m 16 december 2016. Vanaf januari 2018 gelden de reguliere lidmaatschapstarieven.*

Je burens laten kennismaken met de ChristenUnie?

Vraag gratis een exemplaar van het CU magazine aan via:
www.christenunie.nl/kennismaken

ChristenUnie

Geef geloof een stem